OLGA
RAVN

ROMAN
NOMINALIZAT LA
INTERNATIONAL
BOOKER PRIZE
2021

Angajații

Traducere de
Ovio Olaru

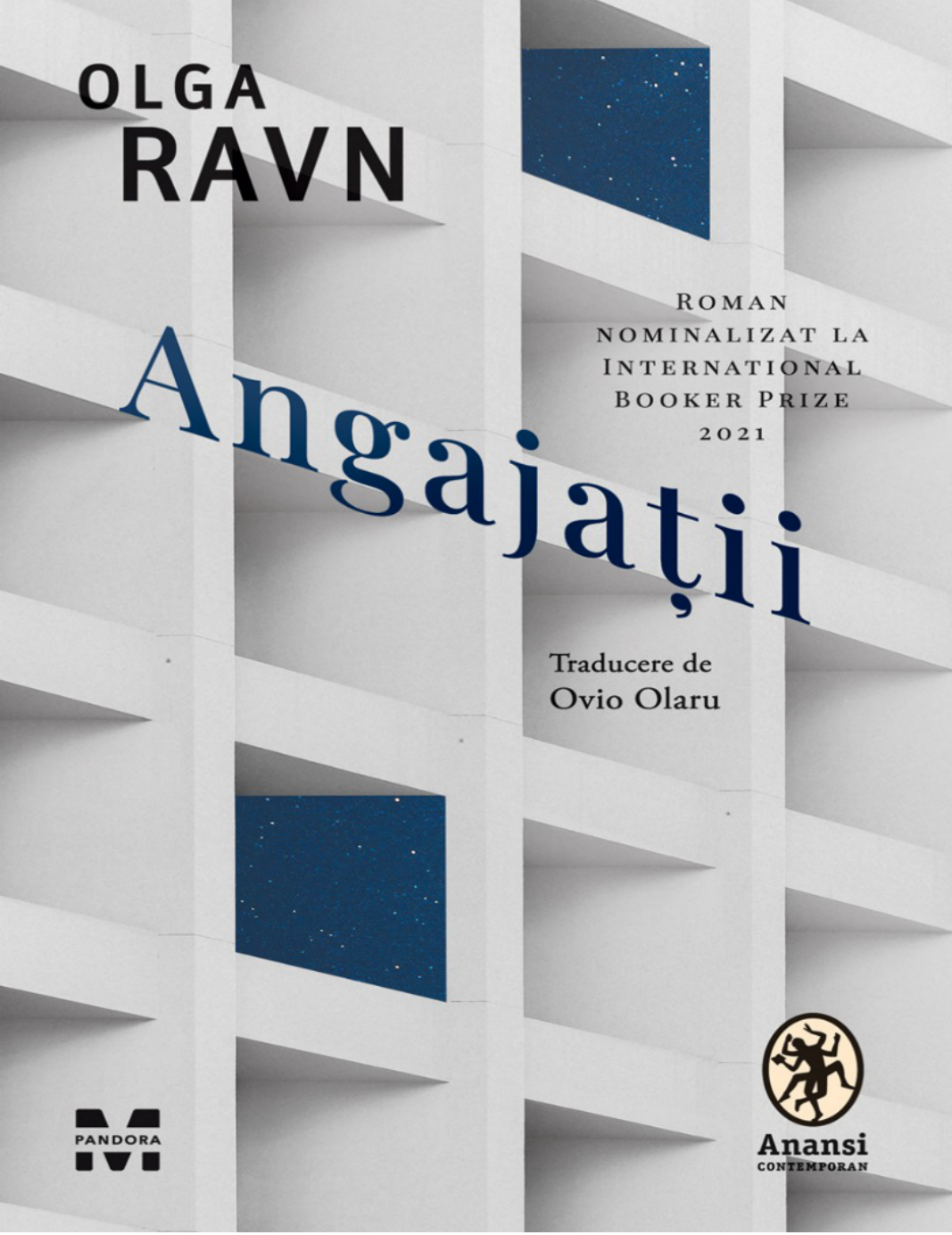

PANDORA

Anansi
CONTEMPORAN

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
CONTEMPORAN

OLGA

RAVN

Angajații

Traducere din limba daneză de
Ovio Olaru

PANDORA

EDITORI:
Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:
Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:
Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:
Alexandra Turcu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Mihaela Gavriloiu

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.
Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Titlul original: *De ansatte*
Autor: Olga Ravn

Copyright © Olga Ravn 2018

Copyright © Pandora M, 2023
pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-638-3
ISBN (EPUB): 978-606-978-651-2

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

Mulțumiri lui Lea Gulldittе Hestelund
pentru instalațiile și sculpturile ei
fără de care această carte nu ar exista.

Aceste mărturii au fost înregistrate pentru a obține o perspectivă asupra relațiilor dintre angajați și obiectele din săli. De-a lungul unei perioade de 18 luni, comisia a intervievat un eșantion de angajați pornind de la o întrebare cu privire la tipul de relații stabilite cu sălile și obiectele din ele. Am dorit, prin redarea fără preconcepții a mărturiilor celor intervievați, să oferim o perspectivă asupra ritmului de muncă și să investigăm posibilele influențe sub care angajații s-ar fi putut afla, precum și felul în care aceste influențe sau, dacă e cazul, relații au dus la modificări permanente în angajați și în ce măsură acestea au contribuit la diminuarea sau creșterea productivității lor, la înțelegerea muncii prestate, la dobândirea de noi cunoștințe și trăsături, precum și ce fel de consecințe ar fi putut avea acest lucru asupra producției.

Raport 004

Nu e foarte dificil să-i cureți. Cel mare cred că emite un soi de zumzet, sau doar mi se pare? Nu asta vreți să spuneți? Nu știu dacă asta vreți să spuneți, dar nu e cumva femelă? Coastele îi sunt lungi, legate cu sfoară albastră și argintie. E suspendată cu o curea din piele de vițel cu cusături albe, distincte. Sau ce culoare are pielea de vițel? N-am văzut niciodată unul. Din abdomenul ei iese un... cum îi spune?, lăstar lung, roșu-deschis, împletit? Durează mai mult să o curăț decât pe celelalte. De obicei folosesc o periuță. Într-o zi, a făcut un ou. Dacă pot să intervin cu o sugestie, nu cred c-ar trebui să o țineți suspendată tot timpul. Oul s-a spart căzând de la înălțime. Conținutul oului era sub ea, iar capătul deșirat al lăstarului era pe jos, în el. A trebuit să-l îndepărtez. E prima oară când vorbesc despre asta. Poate a fost o greșeală să nu spun nimănui până acum. A doua zi a început murmurul. Mai ascuțit, ca un bâzâit electric. Iar ziua următoare s-a liniștit. N-a mai scos niciun sunet de atunci. Să fie tristețe? Îmi folosesc ambele mâini. N-aș putea să-mi dau seama dacă ceilalți au auzit ceva sau nu. Cel mai adesea vin când toată lumea doarme. Nu e deloc dificil să fac curat aici. Am transformat locul într-o lume numai a mea. Vorbesc cu ea în timp ce se odihnește. Poate că nu pare un loc atât de mare. Sunt doar două săli. Poate veți spune că e o lume mică, dar nu și când trebuie să fac curat în ea.

Raport 012

Nu suport să intru. În special cele trei de pe podea par a avea o răutate înnăscută, sau poate e doar indiferență. Ca și cum ar vrea să mă rănească cu indiferența lor profundă. Nu înțeleg de ce trebuie să le ating. Două dintre ele sunt tot timpul reci, iar celălalt e cald. Cel cald nu e întotdeauna același. E ca și cum se încarcă reciproc sau își mută, pe rând, toată energia într-unul dintre ele. Nu-mi dau seama dacă sunt unul singur, un întreg, sau trei entități separate, care se cunosc. Am observat că e o anume intimitate între ele. Mă sperie, îmi repugnă. Am văzut atât de multe. Pare că fiecare dintre ele poate fi, simultan, unul singur. Ca și cum nu există în sine, ci doar ca o idee despre celelalte. Mereu li se pot adăuga altele, în grupuri și grămezi. Pe coastele munților formează un soi de eczemă. Dar repet, nu suport să stau acolo, înăuntru. Tot timpul mă obligă să le ating, cu toate că nu vreau. Au o limbă care mă distruge când intru în sală. Limbajul lor indică faptul că sunt mai multe, că nu sunt unul singur, că unul este copia tuturor.

Raport 006

Când au început visele? Trebuie să fi fost în primele câteva săptămâni. În vis, toți porii îmi sunt larg deschiși și în fiecare dintre ei se află o pietricică. Simt că nu mă pot recunoaște. Mă scarpin și mă scarpin până la sânge.

Raport 002

Era ziua a șaptea. Ne-am îmbrăcat în uniformele cele verzi. Am băut lapte. L-am mințit pe căpitan ca să nu trebuiască să merg prima. Mă simțeam alienată, am sărutat al treilea pilot pe obraz. Când mă gândesc la coridorul de evacuare, unde am făcut cunoștință, și la peisajul care ne aștepta la capătul lui, când am călcat pentru prima oară în vale, unde căpitanul a scăpat pe jos un ciorchine de struguri verzi și unde ne-am scăldat într-un pârâu a cărui apă era atât de rece, încât ni s-au înroșit mâinile și picioarele, nu părea că destinele noastre erau deja hotărâte? Îmi amintesc dimineața când am pornit cu gălețile și soarele bătea peste copacii uzi de rouă și strălucitori ca într-unul din cataloagele pe care ni le-ați dat. Eram verde și foarte luminoasă, ca un fruct în soare. Atunci m-a alinat al treilea pilot. Cartea lui se află încă, deschisă, la capul patului supraetajat din cabină, iar eu o las acolo ca pe un semn de carte în istoria dintre noi. Când lumina se stinge la bord, încep să aud sunetul, murmurul celui mai mic dintre ele. Așa începe sunetul, în absența lui. L-am găsit sub un tufiș. Era a șaptea zi și am ieșit cu al treilea pilot prin coridorul de evacuare, chiar dacă terminaserăm treaba pe ziua aceea, l-am luat cu mine pe deal în acea noapte. Avea un pachet de gumă în buzunar, pe care l-am împărțit. Acolo, în întuneric, am scos două dintre obiecte din pământ. Nu cred să mai fie aici, la bord. M-am rănit la mâini, de vreme ce nu eram obișnuită cu o astfel de muncă. Pământul redevenise moale odată cu schimbarea temperaturii. La început am lucrat la birou, dar apoi au avut nevoie să le dau o mână de ajutor. Am auzit că [șters] e mort și că a trebuit să-i bage pe toți în carantină. Țineți minte lanțul acela ciudat pe care l-am găsit la poalele dealului în prima zi? Nu cred că al treilea pilot mă va uita, nu știu dacă voi vă mai vedeți cu el. Nu știu unde se află acum, dacă urmează să-l mai vedeți. Dar dacă îl vedeți, vreau să-i transmiteți să nu-și amintească de mine ca de cea care nu poate fi relocată, ci să-și amintească doar că eu am fost cea care l-a sărutat și l-a dus pe deal când s-a lăsat roua la trecerea dinspre noapte spre zi și că am auzit împreună zumzetul și acolo. S-a întețit cumva treptat, ca o apă care urcă încet din pământ. Și atunci am văzut că îl făcusem să-și schimbe expresia. Sunt multe lucruri pe care aș vrea să i le-arăt, dar nu i le arăt până nu pun totul la punct, iar asta poate nu se va mai întâmpla niciodată. Aș vrea să fiu oriunde altundeva decât unde sunt acum. Nu, nu are nimic de-a face cu sălile. Nu cred. Sper că ați făcut progrese considerabile. Sper că veți face bine ceea ce aveți de făcut. Sper ca el să nu moară, deși știu bine că e foarte posibil să se întâmple.

Raport 014

Primul miros din sală e fulgurant și îl simți imediat cum intri, lămâie sau sâmbure de piersică. Mă întreb dacă voi, de la înălțimea mesei voastre, mă priviți ca pe un criminal. Îmi place în sală. Găsesc mirosul foarte erotic. Obiectul care atârnă — recunosc în el propriul meu sex. Sau sexul pe care îl am pe nava 6 000. De fiecare dată când îl privesc, îl simt între picioare și între buze. Se umezește. În ciuda faptului că nu am nimic acolo. Vânătorii din echipa mea l-au numit *strap-on-ul inversat.* E poate o denumire sinistră, dar am zis de la bun început că nu împărtășesc viziunea voastră asupra lucrurilor. S-ar putea ca acesta să fie motivul pentru care mă considerați criminal. Pe jumătate om, din carne și tehnologie. *Prea viu.*

Raport 015

Sunt foarte mulțumit de extensia mea. Mi se pare că ar trebui s-o oferiți și altora. Sunt eu, și totodată nu sunt eu. Am fost nevoit să mă schimb total pentru a putea asimila componenta cea nouă; ea, susțineți, face parte din mine. Din mine, care sunt carne și totodată nu sunt carne. Când m-am trezit după operație, am fost îngrijorată, dar îngrijorarea mi s-a risipit repede. Acum pot face mai multe decât oricine. Sunt un instrument extrem de util pentru echipaj. Asta îmi conferă o anumită poziție. Singurul lucru cu care nu m-am putut obișnui sunt visele. Visez că în locul în care a fost instalată extensia nu e nimic. Că s-a desprins sau că n-a fost niciodată o parte din mine. Că nutrește față de mine o antipatie profundă. Că plutește în fața mea și sare la atac. Când mă trezesc dintr-unul din aceste vise, extensia țiuie ușor și mă simt de parcă aș avea două: una stând la locul ei obișnuit și una plutind deasupra ei, invizibilă, dar care se materializează în întuneric, când dorm, din somnul meu.

Raport 011

Parfumul din sală are patru inimi. Niciuna dintre inimile acestea nu e umană, de aceea sunt atrasă de ele. Notele de bază sunt pământ și mușchi de stejar, fum și mirosul unei insecte prinse în chihlimbar. Un miros brun, greoi și care persistă multă vreme. Poate persista pe piele și în nas timp de o săptămână. Știu cum miroase mușchiul de stejar, fiindcă ați sădit acest miros în mine, la fel cum ați sădit în mine ideea că voi iubi un singur bărbat, că voi fi loială unui singur bărbat, că voi fi curtată. Suntem cu toții blestemați să cultivăm o dragoste romantică, chiar dacă nimeni dintre cei pe care îi cunosc nu poate iubi astfel și nu poate trăi această viață. Dar acestea sunt visele pe care ni le-ați dat. Știu cum miroase mușchiul, dar nu știu cum se simte la atingere, totuși e acolo, e în mâna mea, senzația vagă de a sta la marginea pădurii și de-a privi marea în vreme ce mângâi mușchiul crescut pe trunchiul stejarului. Spuneți, voi ați sădit imaginea asta în mine, face parte din program? Sau a apărut de la sine?

Raport 013

Am stat de multe ori în această sală, așteptând. Nu are nicio fereastră, doar o ușă pe latura stângă și un coridor în dreapta. Pereții sunt albi, iar podeaua, portocalie. În mijlocul ei se află o bancă în formă de L, pe pereți sunt nișe verticale unde îți poți agăța costumul în timp ce aștepți. Aici îmi place cel mai mult să stau. Aici poți să fii singur. Tavanul se poate deschide la mijloc, lăsând să pătrundă de sus o coloană de lumină; la început îți întinzi sub ea mâinile, apoi picioarele goale și, în sfârșit, tot capul. Se simte minunat, ca și cum te-ai spăla. O anticipație înfrigurată se răspândește în corp și înțeapă ușor, ca un electroșoc. Sau poate chiar sunt electroșocuri? Știți cumva? Ne curentează, nu-i așa? Imediat după asta poți să intri în sală. Dacă nu ești îndeajuns de uman sau dacă nu ai îndeajuns de mult prestigiu printre ceilalți sau dacă ți-ai neglijat în vreun fel sarcinile de lucru sau, dacă pot să fiu puțin mai nerușinată, dacă ai deranjat în vreun fel organizația, atunci poți aștepta mult și bine, coloana de lumină nu ți se va arăta. Și atunci nu poți intra în sală. Nu ești curat.

Raport 010

Nu intrați în cealaltă sală. Nu e plăcut acolo. Aveți posibilitatea să nu o faceți. Puteți să ne lăsați s-o facem în locul vostru. Noi am fost deja acolo. Voi încă aveți șansa să vă salvați. Nu știu dacă mai sunt uman. Mai sunt uman? Scrie cumva în dosarele voastre ce sunt?

Raport 019

Știu că le numiți *atacurile mele* și că, precum indică programul, am dezvoltat strategii inadecvate de gestionare a provocărilor sentimentale și relaționale, dar știu și că sunt vie. Sunt vie, la fel cum numerele sunt vii, cum stelele sunt vii, cum pielea tăbăcită, tăiată de pe burta animalului, și sforile de nailon sunt vii, cum fiecare obiect e viu în relație cu altul. Sunt ca unul dintre aceste obiecte. Voi m-ați creat, mi-ați oferit limba, iar acum vă pot vedea erorile și carențele. Vă detectez planurile inadecvate.

Raport 021

Știu că pretindeți că nu sunt prizonier aici, dar obiectele mi-au spus altceva.

Raport 018

Mi-ați dat aceste vise ca să nu vreau să evadez vreodată, să nu zic, să nu gândesc vreodată un cuvânt de rău împotriva voastră, zeii mei. Tot ce vreau e să fiu asimilată unei umanități colective, unde cineva îmi împletește flori în păr, unde perdele albe flutură ușor în bătaia unei brize calde și mă trezesc în fiecare dimineață și beau un pahar de ceai rece ca gheața, mă plimb cu mașina de la un capăt al continentului la altul, ridic praful cu picioarele, îmi umplu nările de mirosul deșertului și mă mut cu cineva, mă căsătoresc, fac *cookies*, împing un cărucior, învăț să cânt la un instrument, dansez vals, am văzut toate astea în materialele educative pe care ni le-ați dat, nu-i așa? Ce înseamnă *cookies?*

Raport 022

Mi s-a spus că ar fi probleme cu reacțiile mele la stimuli emoționali. Că s-a observat că nu-mi pot îndeplini sarcinile în mod corect din cauza inadecvării funcționale a anumitor sentimente. Intru în săli în fiecare zi. Nu am fost decât pe nava 6 000, nicăieri altundeva. Trebuie să-mi antrenez flexibilitatea cognitivă dacă vreau să fac parte din echipaj și să fiu pe picior de egalitate cu cei născuți. Este această problemă una *umană?* Dacă da, aș vrea s-o am în continuare.

Raport 029

Munca mea constă în a redacta protocolul diverselor intrări. Pot să înțeleg de ce predecesorul meu susținea că volumul de muncă fusese imens la începutul proiectului, că înregistrase o creștere deloc neglijabilă a numărului de intrări. Cât am îndeplinit eu această sarcină, numerele au rămas relativ constante, un aflux constant, un aflux minunat, una sau două intrări la fiecare șase luni, asta înseamnă până la patru pe an. Dacă am observat ceva sunete sau mirosuri? Alte anomalii perceptibile ale simțurilor? Trebuie să recunosc că nu. Munca mea a constat preponderent în a redacta protocolul, în a nota numărul obiectelor, locul unde au fost găsite, greutate și așa mai departe. Rareori mă duc în săli. Nu am niciun motiv s-o fac. Pentru a-mi putea presta munca, nu e necesar să stau în apropierea obiectelor.

Raport 024

Mă tot gândesc la obiectul așezat pe pielea mov. E ceva la el care mă face să reacționez diferit față de cum o fac la celelalte. Ăsta să fie lucrul pe care mi l-au comunicat colegii? Un *sentiment,* o legătură? Știți? Are un nume? Cum îi spuneți voi? E normal? Ar trebui să mă îngrijoreze? După turul introductiv, am fost delegat unei echipe de vânători. Sarcina noastră era să căutăm obiecte pe Terra Nova. Am găsit unul într-o crăpătură de stâncă. Era cald. Aveam senzația puternică că mă privea. Că ne întâlniserăm. Că mă citea ca pe un catalog. De fiecare dată când mă odihnesc după muncă sau când mănânc ori mă spăl, gândul îmi rătăcește înapoi la el fără să-mi dau seama. Pe fundalul pielii mov, suprafața lui pare ea însăși piele; nu, nu mă exprim cum trebuie. E ca o pastă groasă, turnată șiroaie pe o cârpă neabsorbantă. De ce mă gândesc la el ca la ceva lichid? Puteți să-mi răspundeți? E totuși limpede că vorbim despre un obiect tare, un obiect solid. Cineva i-a spus *oul de diamant*, iar acum toată lumea îi spune așa, dar mie nu mi se pare că i se potrivește. Simt cum îl port cu mine ca pe un gust care-ți rămâne în gură. Ca o așchie care mă gâdilă la inimă și care se deplasează lent prin carne. O piatră mișcându-se prin pământ. Aș vrea să depun o cerere să-l țin în mână.

Raport 030

Mi-e greu să înțeleg cum obiectele din săli nu au sentimente, chiar dacă mi-ați explicat asta. Dacă, de exemplu, am uitat să suspend vreunul dintre ele precum mi s-a indicat, iar el a fost neglijat mai multe ore și-l găsesc apoi zumzăind stins pe podea, mi se pare că suferă, că e agitat, fiindcă s-a aflat în această stare de urgență timp de atâta vreme. Am impresia pregnantă că l-am abandonat, că i-am provocat acea durere cu mâna mea, și mi se face rușine.

Raport 027

Cercetările proprii m-au dus la concluzia că cel mai eficient mod prin care putem face obiectele să ne vorbească e prin miros. Așa că mestec frunze de dafin când sunt înăuntru. Am obținut diferite rezultate prin intermediul acestei metode, reușind să fac mai multe dintre obiecte să-mi răspundă când mă adresez lor prin emiterea unui miros. Fiecare dintre obiecte are un miros distinct și, dacă mi-e permis să spun, chiar personal, și și-l conservă ca o palmă strângându-se în jurul unei perle.

Raport 026

Mirosul din sală are voință și intenție. E mirosul a ceva vechi, în putrefacție, ceva pus la păstrare. De parcă mirosul și-ar dori să provoace același proces în mine, să mă transforme într-o creangă care se poate rupe, care poate putrezi și dispărea.

Raport 033

Port cascheta galbenă. În ea dispar, devenind pilotul navei. Arunc în aer mingea de aur și o prind la loc. Am 10 ani, am 34 de ani și am 50 de ani. Parcurg coridorul în costum, mirosul cade asupra mea și mă spală. Când intru în sala cu obiectul, sunt doar un pilot, toate celelalte lucruri care țin de viața mea personală au fost date la o parte. Sunt pilotul navei. Mă plimb de la obiect la obiect și le salut. Nu mă grăbesc deloc. După acest ritual, sunt pregătit să încep călătoria. Eu sunt cel care zboară aproape toate itinerariile, dar fiindcă nu pot să port casca galbenă tot timpul, și-au asumat și alții rolul pilotului și-au îndeplinit acest ritual. După ce te îmbraci în costum, treci prin coridor și te speli, devii pilotul, și noi, cei care am îndeplinit acest ritual, suntem cu toții piloți ai navei. Și suntem cu toții de față când intrăm, sterilizați, în sala cu obiectele și le salutăm. Așa că sunt acolo de fiecare dată, se poate spune. Noi, ca reprezentanți, suntem obligați să fim întotdeauna aceiași. În caz contrar, obiectele nu ne vor recunoaște.

Raport 031

Nu am fost niciodată altceva decât angajat. Sunt creat pentru a munci. Nu am avut niciodată copilărie. Dar am încercat să-mi închipui una. Colegul meu uman zice uneori că n-are chef să muncească, dar mai zice ceva cu adevărat ciudat pe lângă asta, ceva de-a dreptul prostesc... cum era? Zice: *omul e mai mult decât munca sa,* sau poate era *omul nu e doar muncă*? Dar ce altceva ar trebui să fie? De unde ar proveni mâncarea, cine ne-ar mai ține companie? Cum ne-am mai descurca fără muncă și fără colegi? Am sta cu toții închiși într-un dulap? Îmi place de el, de acest coleg uman al meu, interfața lui e impresionantă. Sunt mai puternic decât el și rezist mai mult, dar uneori mai vine cu câte-o idee care ne permite să terminăm treaba într-un timp mai scurt decât cel alocat. Are o capacitate incredibilă de a eficientiza totul, pe care mă bucur s-o învăț. Eu însumi am început să-mi dau seama cum ne putem schimba modul de a munci astfel încât să creștem eficiența în condițiile de muncă date. Asta m-a umplut de uimire, fiindcă nu am putut vreodată înregistra o îmbunătățire a performanței fără ca ea să fi fost însoțită de un update în prealabil. De fiecare dată când câștigăm puțin timp în acest fel și mă pregătesc să trec la sarcina următoare, colegul meu zice: *acum ne odihnim puțin.* Nu înțeleg ce vrea să spună. Dar mă așez totuși, fiindcă presimt că în caz contrar l-aș jigni și aș periclita prolifica noastră colaborare. Să fie oare o veche tradiție care îmi precedă creația? În plus, mi-e imposibil să continui singur, așa că sper că veți înțelege că e vorba de nu mai mult de 15 minute, o dată pe zi, când ne oprim din muncă și, cum zice el, *ne odihnim puțin.* Îmi povestește despre podul și pădurea de lângă casa unde a copilărit, despre apa pârâului ce curgea sub pod, în care te puteai scălda, precum și despre multe alte lucruri din acel loc căruia îi spune Pământ. Mi-a arătat un pârâu care curge jos, în vale. Firește, nu pot părăsi nava, dar mi-a arătat traseul lui de pe puntea de observație. Clipocește și curge ca un gând de argint tăind peisajul. Colegul mi-a așezat mâna pe umăr. Era caldă. O mână umană. A spus: ai multe de învățat, băiete. Ciudat să-mi spună tocmai asta, de vreme ce am fost creat de la bun început ca un bărbat în toată firea.

Raport 044

Primul miros care a dispărut a fost acela al lumii de afară, al vremii, într-un fel, al aerului proaspăt. Acum, că am ajuns să-l cunosc cât de cât, pot să zic: mirosul gravitației. Ultimul miros care a dispărut a fost cel de vanilie și mirosul copilului meu când mă aplecam deasupra căruciorului să-l iau în brațe. Ce pot mirosi acum sunt doar sălile navei și visez că toți pereții le sunt acoperiți de mănunchiuri de frunze uscate și fân, că de mănunchiurile acestea sunt agățate ghirlande de globuri argintii, filigranate, că în aceste globuri sunt ochi și că mirosul emană din interiorul globurilor, răspândindu-se în săli. În vis, ramuri și crengi se întind din mănunchiuri ca și cum ar fi vii, iar noi încercăm să scăpăm de ele, dar ele se strecoară târâș pe sub ușă și ne amețesc. Când sunt în săli, am impresia că obiectele cunosc aceste vise ale mele și mi se face jenă.

Raport 034

Ce ar însemna pentru mine să știu că nu sunt uman? Că eu, care sunt o ființă omenească, sunt de fapt o piatră cioplită, șlefuită, la fel ca pietrele din această sală, deloc mai inteligentă sau simțitoare? Și ce ar însemna dacă un asemenea om s-ar putea deplasa numai între două săli, o sală cu obiectele și o sală cu vocile, din sală în sală într-un râu de lumină, într-un fluviu de lumină, în încercarea de a iubi un obiect precum o persoană, o persoană precum un obiect? Și în aceste două săli s-ar afla toate sălile prin care s-au perindat toți oamenii, toate diminețile (noiembrie pe planeta Pământ, cinci grade Celsius, soarele auriu al dimineții ivindu-se pe linia orizontului, intrând în ochi, cu copilul în spate pe bicicletă), toate zilele (iedera de pe clădirea de birouri, ruginie de la îngheț) și toate nopțile (în camera de sub pini, respirația altcuiva peste pleoapele tale), și de aceea toate aceste locuri populate de oameni, adunate în aceste două săli, ca o navă plutind în mijlocul unei bezne, înconjurată de puf și cristale, imponderabilă, fără globul pământesc, învecinată în toate părțile cu infinitul, fără pământ, fără apă sau râuri, fără urmași, fără sânge, fără vietățile mării, fără sarea apelor sărate și fără nufărul care-și croiește loc prin apa nămoloasă spre soare?

Raport 037

N-am înțeles niciodată de ce tata folosea cuvântul „fenomenologic“ greșit. Dar n-am avut inima să-l corectez. Luam împreună micul-dejun. Poate nu vă interesează. El zicea: omul are nevoie de trei lucruri: mâncare, transport și înmormântare. De aceea m-am angajat la pompe funebre și sunt însărcinat cu îndepărtarea angajaților concediați sau, în puține cazuri, a trupurilor abandonate în urma unei boli sau a unei reinițializări. Ne-am dezvoltat un mic ritual, de vreme ce incinerarea e singura posibilitate și apropiații decedatului nu au unde altundeva să meargă. Nu știu dacă poți să fii afectat de moartea unui coleg, dar efectuăm ritualul din respect pentru ei și nu pot exclude că între membrii echipajului se stabilesc anumite relații. Dar poate nu asta ați venit să investigați? Sunt aproape invizibil pentru ceilalți, nu au niciun chef să discute cu mine. În echipaj sunt, firește, câțiva care nu vor muri niciodată, și n-aș putea zice cum îi afectează asta din punct de vedere psihic. Dacă mai putem vorbi despre psihic în astfel de cazuri. Poate asta vreți să aflați? Cu psihic sau fără psihic, este vorba de a gestiona materia, iar responsabilul pentru asta sunt eu. Nu mi se pare nici neplăcut, nici scârbos. Nu am nimic împotriva morții. Nu am nimic împotriva putrefacției. Pentru mine sunt înfricoșătoare doar lucrurile care nu mor niciodată și nu-și schimbă niciodată forma. De aceea sunt mândru să fiu om și port în mine cu mândrie certitudinea morții iminente. Acesta e lucrul care mă deosebește de alții de aici. Dar ce anume vreți să vă spun? Primul lucru pe l-am făcut când am venit a fost să scap de dialect. Următorul lucru a fost să verific că sistemele de ventilație funcționează în parametri normali și cuptorul de incinerare e operațional. Am putut să constat că ambele funcționau excepțional. Din păcate, nu am ocazia să folosesc cuptorul așa de des pe cât mi-aș dori. De ce îmi place așa mult cuptorul? Datorită mirosului de materie arsă, care-mi aduce aminte de cum mâncam acasă, miroase a carne și pământ și sânge, miroase a nașterea fiicei mele, miroase a planeta Pământ. Nu e fiindcă aș fi nemulțumit de venirea mea aici. Munca mea de aici e totul pentru mine. Am fost cel mai bun din generația mea, e unul dintre motivele pentru care mă aflu astăzi aici. Tata a murit demult. Nu știu de ce mi-am amintit de el tocmai acum. Aparține unei alte lumi.

Raport 035

De când am fost adus aici, am fost convins de faptul că am murit deja, dar că s-a făcut o excepție pentru mine și mi s-a permis să rămân în simulare. Sunt ca o plantă care s-a ofilit de tot, cu excepția unui mic butaș verde rămas încă în viață, iar acest butaș reprezintă corpul și conștiința mea, iar conștiința mea e ca o mână care mângâie în loc să gândească.

Raport 038

După ce mi-am desfășurat munca în săli timp de 28 de zile, am început să mă întreb care este funcția mea aici. Un angajat, un om, un programator, cadetul 17 pe vasul 6 000. Munca mea cu obiectele din săli a început să pară ireală. M-am apucat să stau și să le privesc timp de mai multe minute, fără să fac nimic. Ca și cum ele existau doar pentru ca, prin forma și materialul din care erau făcute, să trezească în mine anumite senzații specifice. Ceea ce era, de fapt, scopul lor de la bun început. Mă scoate din prosternare doar vreun coleg sau alte forme de viață care intră în sală și încep să-și îndeplinească sarcinile, sau momentul când trebuie să merg să mănânc. Cine sunt acești angajați din jurul meu? Cine așteaptă pe coridor să vorbiți cu ei? Sunt oameni, ca și mine? Sau păianjeni luând formă umană? E o trăsătură a oamenilor aceea că se nasc din alți oameni? Sau pot să fiu o ființă umană dacă m-am născut dintr-un sac de mâzgă, din icre, într-un lac, dintr-un pâlc de ouă de pește sau de pe câmp, din mijlocul porumbului sau al ierburilor sălbatice? Trăiesc cumva în mijlocul lumii și, dacă da, sunt important acolo? Sau sunt doar unul dintre aceste ouă moi printre alte ouă asemănătoare? Am văzut la cantină un cadet cu o bilă de sticlă în gură, învârtind-o cu limba astfel încât scotea un clinchet lovindu-se de dinți. Spuneți, era unul de-ai voștri?

Raport 040

Sunt sigur că nu sunt singurul de aici care apreciază vizita voastră. Când oamenii se află pentru prima oară în misiune, se grăbesc permanent și sunt agitați, pot trece mai multe săptămâni până să-și facă timp să viziteze sala comună, să atingă obiectele și să le ia în mână. Adesea, membrii echipajului încep să observe mirosurile din sală abia când ajung acolo. I-am auzit pe mai mulți dintre ei mirându-se de haloul albastru lăptos, emis de obiecte. E bine cunoscut, chiar dacă nu le-ai văzut în prealabil. E ca și cum obiectele s-ar naște din visele noastre sau dintr-un trecut îndepărtat pe care îl purtăm adânc în noi, ca pe o amintire fără cuvinte. Ca amintirea de a fi fost cândva amibă sau organism unicelular, un fetus plutind fără greutate în apă caldă. Nasul și gura nu au crescut încă, ci stau deschise, acoperite de mucoase expuse ca un sex. Obiectele pot să aibă un model roșu-deschis, ca nisipul în care s-a deschis un izvor sau ca pământul crăpat într-un deșert fără ploaie, ca o bucată tăiată de carne de pui, ca gheața pe care mama mă punea să o scot din congelator, iar cartonul subțire în care erau împachetate cuburile era rece la atingere, apoi ud când gheața se topea și curgea prin cutele moi. E ceva în ele ce tânjește să iasă? Sau ascund ceva, ascund faptul că știu că le privim?

Raport 046

Ar fi, oare, atât de înfricoșător să nu fii om? Adică să nu mori? Nu știu dacă mai sunt mândru de propria umanitate. După ce echipajul va muri și va fi incinerat, obiectele vor rămâne în continuare aici, în sală, neschimbate de existența și dispariția noastră. Așa că mă întrebați: devin obiectele malefice din cauza asta? Le reproșăm în vreun fel că nu ne sunt solidare? Pietrele suferă? Mă întrebați fiindcă voi înșivă nu sunteți siguri de asta, pot să o citesc pe chipurile voastre. E un lucru periculos pentru o organizație să nu fie sigură care dintre obiectele pe care le are în grijă pot sau nu pot fi considerate *vii. A*sta duce la întrebări precum: care dintre obiectele din grija noastră au dreptul la judecată dreaptă, ar putea acest obiect să devină subiect, ne facem vinovați de crimă? Pe mine, dimpotrivă, mă preocupă cu totul alte întrebări, precum: de ce este colega mea atrasă de cele mai selecte materiale? Vrea să se îmbrace după ultima modă în spațiu? Sau poate vrea să se împodobească cu materiale care nu se uzează? Crede ea, oare, că poate ține moartea sub control dacă poartă lucrurile de neucis, nemurirea pe piele? Nu discut despre moartea printre oameni, ca atunci când îi pierd pe cei pe care-i iubesc; ci despre moarte ca și cum oamenii nu ar exista. Ea adună diamante, marmură și piele. Când se pune să doarmă în patul de sub mine, își umple palma cu câteva pietre lucioase de metal prețios. Fiindcă adorm cu greutate și, sper să mă iertați, știu că somnul cade în responsabilitatea noastră aici, pe navă, sunt pe cale să găsesc o soluție la această problemă, dar totuși se întâmplă să stau treaz și văd, din patul de sus — ea doarme sub mine —, îi văd mâna căzându-i în somn peste marginea patului și deschizându-se încet — bilele de metal strălucesc ca niște stele pe cerul întunecat al palmei, o mulțime de ochi mijiți.

Raport 041

Lucrul de care mi-e cel mai dor e să merg la cumpărături. E puțin ridicol, știu bine. Dacă nu puteam înțelege cu adevărat că ceva urmează să se întâmple, de exemplu atunci când am primit slujba aici, aș fi ieșit pur și simplu la cumpărături înainte de plecare și în acest fel aș fi înțeles că plecarea avea să aibă loc cu adevărat. Înțelegeam evenimentele viitoare prin intermediul cumpărăturilor. Înțelegeam circumstanțele înconjurătoare prin trăsăturile lor. A face cumpărături avea asupra mea un efect de anestezie, iar de când am încetat s-o fac, am dezvoltat gânduri și sentimente care s-au dovedit a fi triste.

Raport 047

Totul trebuie să călătorească atât de departe pentru a exista. Credeam că aceste săli vor reprezenta un loc sigur pentru mine. Nu îmi era bine pe pământ. Nu puteam suporta să mă înghesui cu atât de mulți alți oameni. Observă vechile piei de pe bănci, suntem singurii care au acest gen de piei. Animalele de la care provin au dispărut. De fiecare dată când vreau să-mi creez un spațiu sigur, găsesc în schimb doar moarte. Nu am mai vorbit despre asta înainte, dar trebuie să fi fost vizibil pe camere, așa că nu e nimic nou pentru voi, dar restul echipajului nu știe. Mă apropii în secret de obiectele din săli, de materialele din ele, mă lipesc de ele, le țin în mâini, îmi lipesc obrazul de podeaua portocalie, de marmura rozalie, lucioasă, îmi doresc să devin parte din ele, mai puțin singur, mai puțin uman. Îmi aduc aminte de tutorele meu cum îți aduci aminte de senzația de-a purta în gură o bilă roșie de lemn lăcuit. Îmi iubeam tutorele. Vreau să devin ca acea bilă, eliberată de gânduri, să las totul în urmă, să stau lângă aceste ouă și să devin unul dintre ele.

Raport 042

Munca mea aici capătă un caracter din ce în ce mai administrativ. Da, așa este. Eu împart sarcinile zilei. Una dintre responsabilitățile mele e ca membrii umani ai echipajului să nu fie atât de violent afectați de nostalgie și să devină catatonici. Vedeam asta adesea la început. Spre surprinderea tuturor, obiectele din săli s-au dovedit a fi de ajutor în oprirea acestor accese de nostalgie, iar angajații umani, care grație sarcinilor lor au șansa de a coborî în valea de pe Terra Nova, dau repede semne de îmbunătățire a moralului. Preferatul meu personal e cel mare, cu șanțuri adânci și galbene. Când soarele îi bate direct pe suprafață, șanțurile strălucesc și din ele se scurge un lichid asemănător rășinii. De vreme ce nu există nicio fereastră în sala de depozitare, îl urcăm uneori pe puntea de observație. Când ne aflăm în poziția potrivită pe orbita Terra Nova, soarele bate direct pe puntea de observație, care se umple atunci de o lumină caldă, vălurită, ca o apă luminoasă. Obiectul cel mare se află în mijlocul sălii și strălucește. Lichidul frumos mirositor se scurge din toate șanțurile. Toți cei care se află în sală în acel moment se umplu de o fericire pe care nu o pot descrie în cuvinte. Când nava își continuă orbita și iese din cupola de lumină a stelei, obiectul cel mare răsuflă parcă epuizat. Îl curățăm cu cârpe ude și îl ducem înapoi la păstrare. Se simte de parcă ar fi obosit în brațele noastre. I-am dat echipajului voie să păstreze aceste cârpe, despre care știu că și le întind peste fețe când dorm. Chiar și eu dorm așa și mă ajută, chiar dacă nu-mi pot explica în ce fel.

Raport 052

Am o relație foarte apropiată și armonioasă cu cadetul nr. 8, pe care am ajuns să o cunosc bine în timpul lucrului. Când vorbesc cu ea, care, spre deosebire de mine, s-a născut dintr-un trup uman și a apucat să se perinde pe planetă, îmi spune aproape mereu că îi e dor de Pământ. Nu e mândră de acest dor, de vreme ce-și dorește să fie un bun angajat, nu trebuie să vă faceți griji cu privire la asta. În locul din mine unde, în ea, sălășluiește acest dor de Pământ, găsesc un dor similar, dorul de a fi om, ca și cum aș fi fost cândva, odată, dar mi-am pierdut de atunci această capacitate. Acum nu sunt decât asemănător unui om, umanoid, dar nu e același lucru. Mă asemăn unei ființe omenești și simt la fel ca una, mă constitui din aceleași elemente. Poate singurul lucru care lipsește e ca voi să-mi schimbați statutul în documentele voastre? E o chestiune de *titulatură*? Pot să mă transform într-un om dacă mă numiți ca atare?

Raport 055

Numele meu e Janice și Sonia. Nu sunt una singură, ci două. Părul nostru e de culoarea argintului, suntem mândre de el. Suntem cele mai în vârstă de pe navă. De când eram mici, am știut că în inima naturii se află o forță care își dorește să distrugă. Uneori, când ne uităm la pozele pe care ni le-ați dat, începe să ne mănânce atât de tare nasul, încât trebuie să-l scărpinăm și să-l frecăm până la sânge. Am încercat timp de mai mulți ani să descoperim cauza și am ajuns la concluzia că, dintr-un motiv sau altul, obiectele și texturile create de oameni sunt în regulă, în vreme ce structurile repetitive și organice sunt insuportabile. În fața acestor structuri suntem neajutorate, fiindcă nu pot fi distruse și vor continua să se regenereze.

Raport 049

Îmi spuneți: acesta nu este un om, ci un coleg. Când am început să plâng, mi-ați spus: nu poți plânge, nu ai fost programat să plângi, trebuie să fie o eroare în actualizări. Ați spus: le-ai tras colegilor tăi umani o sperietură groaznică, te-am răsfățat, nu ți-a făcut bine, a fost mai mult decât ai putut suporta, ești cu adevărat un favorit. Ați spus: e important ca toți angajații să fie egali, să nu apară categorii favorizate în rândul lor și aceste categorii trebuie să continue să existe exact așa — ca părți separate. Cine a decis ca eu să am această uniformă, acest păr moale pe țeastă, obrajii rotunzi și brațele astea musculoase pentru care mă laudă lumea? Nu îmi fac treaba destul de bine? Nu înțeleg, stau câte 14 ore încontinuu lângă biodraperiile automate. Spuneți că mi se va oferi mai puțin timp alături de colegii mei umani și că acum trebuie să stau mai mult cu ai mei. Voi fi depanat? Spuneți: rămâi aici până vom decide ce vom face cu tine. Spuneți: am încercat să te oprim, dar dintr-un motiv sau altul te aprinzi de fiecare dată la loc, iar asta n-ar trebui să se petreacă cu cei din generația ta. Sunt aici doar pentru a vă servi. Vreau doar să trăiesc lângă oameni, vreau să stau aproape de ei și să dau ușor din cap, lăsându-mă învăluit de parfumul lor.

Raport 057

Există oamenii și există umanoizii. Cei născuți și cei fabricați. Cei care vor muri și cei care nu vor muri. Cei care vor dispărea și cei care nu vor dispărea. Acolo e Jeppe, pilotul al cincilea, care e atât de simpatic și de chipeș și care-mi place. E unul dintre angajații umanoizi, așa e. Dar miroase și zâmbește ca un om adevărat. Ce să însemne asta? Mi-e indiferent. Eu lucrez în camera motoarelor. Pe fundul navei. Dar acum mă aflu cu voi, aici, în sala de anchetă. Cred că sunt unul dintre cei care cunosc nava cel mai bine. Ca mecanic, călătoresc peste tot pentru a-mi îndeplini sarcinile. Chiar acum, sub noi se află locul meu principal de muncă, camera motoarelor și spațiul de depozitare, iar și mai jos, pe coridorul de sub noi, se află spălătoria și biodraperiile, crematoriul. În spatele acelei uși se află cantina, băile, cele două săli unde sunt expuse obiectele. În stânga mea, două aripi găzduind cabine de dormit, o aripă dedicată birourilor și una a cărei funcție nu o cunosc, fiindcă nu am acces la ea. La dreapta încă două aripi conținând cabine de dormit, coridorul de evacuare și salonul de recuperare, sau cum e cunoscut în rândul echipajului: *camera de igienizare*. I-am auzit numindu-l și *cofrajul de ouă,* și mai cum, oare? Ce, vreți să știți mai multe despre asta? *Radiera,* și *mugurele de vanilie,* și *cămașa de forță,* și *îți trebuie un update*, asta se spune când cineva a făcut o prostie. *Camera fără vise. Distrugătorul de vise. Dermatologul.* Asta nu pot să mi-o explic. *Ai programare la dermatolog?* Urăsc interfața, a spus colegul meu umanoid acum câteva zile. Lasă, lasă, a zis Jeppe, interfața e destul de bună. La capăt de tot e carlinga, iar deasupra ei, puntea de observație, de unde putem vedea stelele sau, când ne aflăm în punctul potrivit pe orbită și ne pregătim de aterizare pe Terra Nova, unde coborâm la intervale regulate, cred că o dată la 10 zile sau ceva de genul ăsta, în orice caz, putem vedea de pe puntea de observație valea unde am găsit obiectele, și e o priveliște incredibilă, ar trebui să veniți cândva, ne îngrămădim cu toții acolo, sus, dacă ne permit sarcinile, bineînțeles, oameni și umanoizi laolaltă, cu toții suntem încântați când vedem valea, la fel de încântați de fiecare dată. Seamănă puțin cu ce aveam acasă pe Pământ, nu? Așa îi zic lui Jeppe, că-mi aduce aminte de trecut. Haha! Bunul Jeppe, și toți ceilalți, cum stăm acolo îngrămădiți și nu ne mai gândim la diferențele dintre oameni și umanoizi, categoriile sunt perimate sau nu mai contează deloc când stăm împreună pe punte și privim înspre vale.

Raport 048

Cadetul nr. 12 poartă o pălărie ai cărei franjuri de piele îi coboară peste față, acoperind-o pe jumătate. Niciunul dintre noi nu își poate da seama dacă această mască e o pedeapsă sau o decorație.

Raport 053

Corpul meu nu e ca al vostru.

Raport 054

După ce mi-am pierdut extensia în accident, am început să o văd peste tot și e ca și cum mă urmărește. Mă trage de haine și uneori mă simt obligată s-o ridic, s-o îmbrățișez și s-o sărut, iar alteori, când se arată printre bănci, pe jumătate animal digital, pe jumătate holograma unui copil, cum au primit câțiva dintre cei care și-au pierdut copiii biologici, urlu de spaimă și țip la ea sau mă ridic și-o lovesc cu palma pentru a o face să dispară. Sunt singura persoană care o poate vedea. Aș dori să vă accept oferta de tratament medicamentos.

Raport 056

O reală diferență pentru munca mea a făcut-o fără îndoială faptul că mi-a fost alocată o hologramă cu fiul meu timp de jumătate de oră înainte să se dea stingerea în aripa 08. Mă uit la el jucându-se cu plastilină și uneori nu vreau decât să-l privesc dormind. Uneori îl las să plângă și-mi înfășor brațele în jurul corpului și mă prefac că-l țin în brațe și-l alin. La început a fost dificil să văd holograma, exact cum ați prezis, fiindcă mi se făcea cu atât mai dor de el, dar după un timp mi-am dat seama că mă liniștește, iar acum pot recunoaște că holograma m-a stabilizat în calitate de angajat și că a fost benefică pentru prestația mea.

Raport 061

Verific în fiecare zi costumele de găuri sau tăieturi, să nu fie vreo cusătură desfăcută sau un știft căzut. Nu este numai îmbrăcăminte, ci și un recipient care îl protejează nu doar pe cel care îl îmbracă, ci și pe cei care se află în sfera intimă a purtătorului. După ce am verificat cu atenție de uzură toate costumele, pot să încep să îl construiesc pe următorul.

Raport 054

Îmi vine ușor să vorbesc cu voi. Se simte de parcă tot ceea ce vă spun este corect. Eu vorbesc, iar voi notați. Îmi zâmbiți. Cred că sunteți drăguți. Am impresia că în timp ce vă notați ce scriu, mă desenați și pe mine. Biodraperiile sunt făcute din fibre: a treia și a șaptea sunt ude, prima și a patra au irizații albăstrii, iar cele dintre 10 și 14 au aceeași culoare, care se modifică în funcție de ciclul navei. A doua și a noua biodraperie sunt roșii și le bate vântul. În anumite zile unduiesc ușor, în altele se umflă și flutură violent. Aceste schimbări cauzate de puterea vântului nu respectă nici ciclul navei, nici, din câte-mi dau seama, vreo altă logică, cel puțin nu vreuna pe care o cunoaștem până acum. A cincea biodraperie e de argint, dar nu chiar din argint, ci dintr-un soi de șifon, deși sigur că nu e șifon, de fapt, ci fibră biologică. Această a cincea draperie e fără îndoială cea mai prietenoasă dintre toate, în vreme ce despre cea de lângă ea, a șasea, nu se poate spune că emană vreo personalitate anume, și cu toate acestea e biodraperia pe care angajații o ating cel mai rar, pare făcută dintr-un întuneric adânc și aproape nu are materialitate. Cea de-a opta draperie e cea care aduce cel mai mult cu ceva ce putem recunoaște, are o anumită calitate și înfățișare, precum și un anumit parfum, ca acea catifea de culoarea ciocolatei cu care sunt tapițate vagoanele de lux, o biodraperie prietenoasă și ușor sfioasă. O numim draperia bunicului, deși aproape nimeni din sectorul nostru nu a avut vreodată bunic; cu toate astea, cunoaștem conceptul. Nu e un concept greu de înțeles.

Raport 062

Sunt foarte tristă, căci cadetul nr. 4 a părăsit nava. Asta vreți să auziți? Vreți să mă auziți plângând în hârtii? Au aceste sentimente ale mele ceva de-a face cu sălile? Obiectul ajuns de curând, despre care cred că l-au găsit de cealaltă parte a lanțului înalt de copaci, sunt pe de-a întregul obsedată de el. E prima oară când simt această atracție față de un obiect, despre care i-am auzit pe mai mulți din echipaj șușotind. Pentru asta sunteți aici? Credeți că e fiindcă acest obiect a fost adus la bord în aceeași zi în care cadetul nr. 4 a fost transferat? Modelul de pe obiect aduce a cerneală mânjită înainte să se usuce cu totul. Are culoarea nisipului și, pe suprafață, vinișoare negre în relief. Seamănă cu paginile ude ale unui ziar aruncat. Cum aș putea să vă descriu? L-ați văzut? Pare că cineva a scris pe el în timp ce se forma, dar după ce s-a format până la capăt și literele s-au așezat, cuvintele s-au șters, devenind un model pe piatra lucioasă, ca umbra unei limbi. Și eu port pe mine cuvinte care s-au șters, cuvinte pe care ar fi trebuit să le rostesc, dar cărora nu le mai cunosc sensul. Și eu port pe față cuvintele șterse care l-ar fi făcut pe cadetul nr. 4 să mă cunoască, să-mi recunoască vocea.

Raport 057

Unul dintre obiecte, care mi se pare a fi de dimensiunea unui câine mai mic, e lucios ca un vierme dintr-o altă lume, dar și ca un talisman pe care îl purtam pe un lănțișor la gât când eram copil și pe care îl băgam mereu în gură și-l sugeam. De fiecare dată când îl văd acolo, îmi vine să-l bag în gură, chiar dacă-i mult prea mare să încapă. Dar vreau să-l ating cu gura, să-l înțeleg cu gura. Să-l iubești e ca și cum ai iubi un membru care a fost separat de corp. Nu mutilat, nu smuls cu forța, membrul pur și simplu desprins și trăind de unul singur, o podoabă. În mine, obiectul e mic ca un ou de pițigoi și, în același timp, mare, mai mare decât sala, ca un muzeu sau un monument. Un recipient sigur și prietenos, care poartă în sine povestea respusă a unei catastrofe.

Raport 063

A fost un membru incredibil de bun al echipajului, și-a îndeplinit excelent sarcinile. Am avut odată o casă, era la marginea lui Ianuarie 01, ceea ce fusese cândva Næstved. La început, când nu fuseseră încă distribuiți, când câțiva dintre ei au evadat și s-au ascuns în pădure, au venit să-mi ceară ajutorul cu una-alta și i-am găzduit pentru scurtă vreme în casa mea. Nu mi-e frică s-o recunosc, pe atunci erai pasibil de pedeapsă pentru asta, dar acum cred că până și voi veți înțelege că încercam să le creez un loc în lumea noastră, astfel încât să poată deveni membri productivi ai societății. Chiar și voi ați putut constata că nu sunt lipsiți de abilități. Prima generație a fost puțin mai sălbatică, le-a fost mai greu să își gestioneze... ce? Da, sentimentele, asta trebuie să fie. Erau foarte distractivi. Îi voi compara cu niște soldați de infanterie în permisie. Cu păr splendid, strălucitor. Cu un umor specific. Cum ați reușit să programați așa ceva? Sau nu ați programat asta? E adevărat că așa ceva poate apărea datorită funcției de randomizare? Ați fi de acord, cu perspicacitatea și cunoștințele voastre, că pot fi iubiți? Și dacă da, ar trebui să-i iubim ca pe oameni sau ca pe câini?

Raport 058

Păsările din fața casei mele stăteau pe liniile de înaltă tensiune, în spatele lor cerul era roz și sub ele drumul de țară era ud, iar pe drum a apărut un nor roz, care mi-a vorbit. Era ceață, iar luminile electrice ale felinarelor licăreau în ceață. Cerul se înălța deasupra stâlpilor, peisajul se întindea în toate direcțiile. Stropi de apă atârnau de firele de iarbă. Acum locuiesc aici, în aceste mici săli, pe nava 6 000, și nu mai există în jurul meu niciun spațiu deschis. Ating obrazul unei angajate, e acoperit de firicele de păr, ca o piersică. Prietena mea umanoidă. Ne plimbăm dintr-o sală în alta și discutăm. Ne îmbrăcăm costumele și facem mișcările. Vrem să scăpăm de aici, dar nu vrem să ne părăsim unul pe celălalt, și de aceea acest loc este singura noastră opțiune. Îmi îndeplinesc sarcinile așa cum am făcut-o dintotdeauna, dar cu o oarecare melancolie și în același timp, datorită ei, cu o fericire pe care n-am cunoscut-o până acum. Trăiesc în acest nou amestec de melancolie și fericire, acest dublu sentiment a devenit viața mea de zi cu zi. Am văzut norul roz de mai multe ori, plutește liber în imensitatea sălilor, o ceață roz care vorbește. „Domnul Lund m-a creat în Laboratorul lui Ianuarie 01“, spune el. „M-a învățat un cântec. Vreți să vi-l cânt?“ „Da“, răspund eu, iar norul începe să cânte foarte lent despre ninsoarea zburătăcind peste niște câmpuri pe care nu le-a văzut niciodată. În cântec e vorba despre acest necunoscut domn Lund, căruia îi e dor de casă, iar în spatele lui sunt chiar eu, pe drumul de acasă, privind păsările de pe liniile de înaltă tensiune la răsăritul soarelui și plângând.

Raport 064

Da, așa este. Cadetul nr. 4 era umanoid, fabricat. Dar tu ești de pe Pământ, îmi spuneți, și vreți să spuneți că sunt *născută.* Dar se poate spune la fel de bine și că cadetul nr. 4 e de pe Pământ, adică creat din el. *Carne pură,* spuneți despre mine, fiindcă nu am nicio componentă tehnică. Dar cum rămâne cu extensia mea? Serile, stăteam în cabinele noastre și discutam despre calculele mele. Aborda totul cu multă lejeritate, ceea ce făcea viața pe navă mai ușoară. Era un membru al echipajului apreciat de toată lumea, știți? Avea mereu o barbă țepoasă, care îi făcea obrajii și bărbia aproape să licărească. Corpul lui era cald, precum al meu. Avea, dintr-un motiv sau altul, mereu un șal verde în jurul gâtului. Foarte neregulamentar. Ne trezeam dimineața. Cât de liniște e aici, ziceam. În afară de program, zicea el, dar eu nu puteam să aud asta. Cum se putea să nu fie om? Nu-mi pasă ce spuneți. Pe mine nu mă puteți actualiza.

Raport 067

Credeți că-și va aminti cineva de noi? Cine își amintește de cei care nu s-au născut, dar care totuși trăiesc? În vis, sunt un schelet care dansează lângă biodraperii. Deschid gura și râd în oglindă cu fălcile mele de schelet. Vreau să fiu un angajat bun, vreau să fac alegerile corecte. Dar cum pot să-mi dau seama dacă urmez corect programul? Unele acțiuni pot avea consecințe care în anumite cazuri devin evidente abia într-un viitor îndepărtat, astfel încât sunt incontrolabile pentru mine. Ar trebui să continui să lucrez, conștient fiind că ceea ce fac are potențialul să funcționeze împotriva programului? Sau sunt atât de pătruns de program încât, orice aș face, voi acționa mereu conform dorințelor lui? Sunt eu mâna dreaptă a programului? Cu toate acestea, au loc tot timpul erori în timpul actualizărilor. Asta n-are cum să fie în interesul programului. Dacă se întâmplă să comit involuntar o greșeală ce împiedică derularea programului, nu pot decât să mă detest pentru greșeala respectivă. Dar de vreme ce nu pot să știu când comit un astfel de act anti-programatic, de unde ar trebui să știu dacă merit ură sau nu? Ar trebui să mă urăsc în avans? De unde aș putea să aflu care acțiuni sunt împotriva dorințelor programului? De la cine cer iertare? Trebuie trimisă o cerere? Aș dori să îmi fie pus la dispoziție un material cu privire la acțiunile care necesită iertare. Ar putea fi un gând, de exemplu? O idee suficient de negativă? Pot să gândesc, de exemplu, că sunteți falibili, că voi sunteți de vină, dar apoi mă enervez pe mine însumi și mă gândesc că eu sunt, de fapt, cel greșit. De ce îmi vin toate aceste gânduri când eu trebuie să rezolv în primul rând o sarcină tehnică? De ce îmi vin aceste gânduri când sarcina mea e în primul rând să îmbunătățesc producția? Din ce punct de vedere sunt aceste gânduri *productive*? S-a strecurat o eroare în actualizare? Dacă da, aș vrea să fiu resetat.

Raport 066

În ciuda numerotărilor voastre, pe care le consider rezonabile, pot să vă informez că în rândul membrilor echipajului există nenumărate denumiri neoficiale pentru obiecte, unele mai improprii decât altele. De exemplu: *strap-on-ul invers, cadoul, câinele, fasolea-pe-jumătate-belită,* iar mai multe dintre ele au primit chiar și nume umane, precum Rachel, Benny și Ida. Impresia mea este că, în rândul echipajului, aceste obiecte sunt asimilate printr-un nume specific, idiosincratic, care reduce distanța dintre membrii echipajului și obiect; care creează un fel de intimitate, ca să spunem așa. Presupun că această numire face obiectul inofensiv, îi reduce caracterul străin și îl fixează într-o realitate pe care echipajul o poate înțelege și în care poate trăi. Și că, prin aceste nume neoficiale, îi este posibil să coexiste cu obiectele găsite.

Raport 068

De ce aș lucra cu cineva de care nu-mi place? La ce bun socializarea cu ei? De ce i-ați făcut să arate atât de umani? Pot uita cu desăvârșire că nu sunt ca noi, pot să mă așez la coadă la cantină și să simt aproape un fel de tandrețe față de cadetul nr. 14. E roșcată. Sau i-ați creat astfel încât să simțim această grijă față de trupurile și ființele lor, dacă le putem numi așa, ca să ne ușureze munca. Da. Dar acum vreți ca eu, ca însăși munca mea să-și schimbe natura? Deci, ceea ce îmi cereți acum e ca eu să supraveghez mișcările și activitățile cadetului nr. 14 fără ca ea să afle? Pentru că împărțim o cabină. Nu vrea să vorbească cu voi, de aceea? Asta nu mă face să mă simt prea confortabil, ca să fiu sincer. Ceea ce îmi cereți poate fi considerat supraveghere. Nu-mi place de ea, cu toate astea mă gândesc la ea tot timpul. Din punctul ăsta de vedere, așadar, se poate spune că sunt persoana potrivită pentru job. Încerc să o înțeleg, să înțeleg cine este. Nu e doar o simplă întrupare a programului. Nu e numai atât. Ăsta e genul de lucru pe care îl vreți? În raport, adică? Dacă vorbește cu unii dintre ceilalți umanoizi și ce anume discută? Da, voi încerca să fiu atent la asta. Cum aș caracteriza-o? Cadetul nr. 14 este umanoid, a cincea generație, femeie, o angajată foarte apreciată. Își îndeplinește sarcinile impecabil. O variantă ușor timidă și docilă, ca multe din generația a cincea. Îi plac pistruii pe care îi are pe nas. Se privește noaptea în oglinda din cabină și își atinge pistruii cu degetele, spune: *Nu-i așa că arată uman? Îți vine să crezi că mi-au dat pistrui, ce și-ar putea dori mai mult cineva ca mine?* Cred că o iubesc. Trebuie să mă vindec de asta. Nu, nu trebuie să o transferați într-o altă cabină, v-am zis deja că sunt de acord să fiu cu ochii pe ea. Nu-i așa? Nu asta vreți? Dacă pot să fiu complet onest, dacă am ajuns până aici, pot spune că e o angajată mult mai bună decât mine, știm cu toții asta. Ce mi-a mai rămas în afară de amintirile unui pământ pierdut? Trăiesc în trecut. Nu știu ce fac pe nava asta. Mă achit de muncă cu o profundă indiferență, în unele zile chiar cu ură față de sarcinile mele. Nu zic asta pentru a vă provoca. E mai degrabă un strigăt de ajutor. Știu că nu vom pleca de aici în timpul vieții mele. Cadetul nr. 14 nu are durată de viață, sau durata ei de viață se extinde pe o perioadă atât de lungă, încât îmi depășește puterea de înțelegere. Are viitorul în față. Iar acum îmi spuneți că sarcinile mele de lucru se schimbă. Că acum sarcina mea este să o supraveghez. Cred că această nouă misiune îmi va salva viața.

Raport 069

Ce e lumina aceea care mă urmărește? Când parcurg holul până în cealaltă sală, când spăl biodraperiile, când mă întorc în cabina mea din aripa 08? Cum arată lumina zilei? Sunt om sau umanoid? Sunt real sau exist doar în visul cuiva?

Raport 071

Am început să simt o lipsă de loialitate față de organizație și asta mă doare, de vreme ce nu am posibilitatea de-a mă afla altundeva decât în sânul ei. Aici, pe nava 6 000. Știu că nu-mi doriți niciun rău atâta timp cât mă conformez procesului de muncă și rămân loial valorilor organizației. Nu, nu vreau să exprim nimic din ce ar putea fi perceput ca o critică. Tocmai de aceea v-am abordat astăzi, în speranța că aș putea fi transferat pe o altă poziție, în care să am mai puțină responsabilitate și, prin urmare, să nu trebuiască să mă raportez în aceeași măsură la ritmul de lucru al organizației. Mi-ar plăcea să ocup o astfel de poziție. Știu că, în acest caz, abilitățile care mi-au fost atribuite nu ar fi utilizate pe deplin, dar durerea pe care o simt nu înseamnă nimic în acest context? Aș risca să afirm chiar că durerea îmi reduce potențialul de muncă și poate deveni contagioasă pentru colegii mei, având, prin urmare, un efect negativ. Bine. E în regulă. Da, asta înseamnă că trebuie să mă descurc fără să vorbesc, sunt de acord cu asta. Îmi dau acordul pentru asta. Când

Raport 073

Cum arată sălile? În ele se află 19 obiecte. Câteva dintre ele sunt grupate, iar altele sunt izolate. Niciunul dintre cele pe care le-am adus eu nu mai este aici. De când cu actualizarea, nimic nu mai e la fel. Obiectele îmi par acum străine. Ca și cum infinitul din ele a devenit mai clar. Dar voi știți deja totul despre asta.

Raport 077

Când ceva e foarte mic, îmi vine să-l bag în gură. Să-mi folosesc gura ca pe o geantă. L-am întâlnit pe doctorul Lund pe când nava încă nu pornise la drum și mi-a făcut un tur, astfel încât să știu ce fel de muncă mă așteaptă la începerea contractului. În spatele uneia dintre ferestre se afla un angajat umanoid, un prototip complet nemișcat, cu spatele către noi. Singurul lucru pe care îl mișca erau două degete care se frecau unul de celălalt. *Pesemne catatonic,* a spus doctorul Lund. Doctorul Lund era foarte bine îmbrăcat, ca un dandy, de fapt. Nu știam cui aparțineam în ochii lui. Dacă eram uman sau eram doar un obiect cu viață. Chiar dacă sunt născut și crescut, chiar dacă în actele mele scrie *om, uman,* ceva din comportamentul lui mă făcea să cred că nu mă consideră un egal, iar vreme de câteva secunde scurte și înfricoșătoare m-am simțit artificial, fabricat, nimic mai mult decât o mașinărie umanoidă din carne și oase. Proiecția creatorului meu. Neautentic, teleghidat.

Raport 081

Suntem cu toții pasageri pe nava 6 000. În viață pe nava 6 000. Aici sunt cei care navighează cu ușurință în viața de zi cu zi, care nu sunt străini de nimeni și nimic. Își consumă mâncarea fără efort, instalează noile actualizări mereu fără întârziere, nu apasă niciodată *mai târziu,* plutesc pe culoare. Nava există pentru ei și ei există pentru navă. Nu cred că sunt semne vizibile că eu, și probabil și alții pe care îi cunoașteți, dar pe care nu am cunoștințele necesare să vi-i pot indica, ar putea provoca probleme; că îi alung pe cei din jur fără să vreau. Că sunt foarte neîndemânatic, de exemplu. Totul pentru mine se desfășoară foarte încet și anevoie, atât în ceea ce privește munca, cât și în afara ei. Nimic nu mi se pare firesc aici, pe navă, și totul e o dilemă, iar fiecare față care-mi iese în cale, un vid. Dar poate că așa a fost dintotdeauna; chiar înainte de a ajunge la bord. Nu-mi pot aminti. Cu toții avem propriul nostru destin aici, pe navă și, fără îndoială, mulți împărtășesc un singur destin. Unii dintre noi vor pieri, în timp ce alții vor învia.

Raport 075

Nu înseamnă nimic pentru mine. Nu. Nu, nu am observat asta. Nu am niciun comentariu despre asta. Deci despre ce pot să vă spun? Mai mult mă gândesc la ce era înainte de începerea lucrărilor. În unele zile apare o grupare de nori foarte subțiri. Un roi de buburuze înghesuindu-se într-un copac. Orez care s-a lipit de interiorul unei oale umede. Stafide scăpate de un copil. O floare ofilită în grădină, rămasă fără semințe. A trebuit să instalăm o podea nouă, iar când am îndepărtat parchetul vechi, am descoperit o floare albă. A crescut sub noi fără știrea noastră. Crescuse în întuneric. Am smuls-o, dar a crescut la loc. La asta mă gândesc acum. A înflorit când a dat lumina de mai. O lumină însoțind o promisiune, iar promisiunea a fost un copil. Am pierdut acel copil cu două luni înainte să fiu chemată. Uneori mă gândesc cât de diferită ar fi fost viața mea dacă aș fi dus copilul la termen. Încă nu am priceput cum am reușit să trăiesc aici, fără cer. De când am fost chemată, am tot încercat să înțeleg situația. Am fost un angajat valoros pentru organizație. Sunt conștientă de asta. Am zburat pe unele dintre cele mai periculoase rute. Dar nu mai e la fel. Nici măcar n-aș zice că asta se califică *drept pilotaj.* Zborul nu are loc sub niciun cer, ci printr-o întindere infinită care doarme.

Raport 076

Din coridor vedeam în interiorul sălii, unde opt sau zece scaune goale fuseseră așezate în cerc. Pe podea, în mijloc, între scaune, trei pachete de șervețele de hârtie și unul dintre ouăle care apar uneori printre obiecte. Colega meu umanoidă a spus: uneori îmi simt pulsul în buze. I-am spus: pulsul meu va bate până când nu va mai bate, în vreme ce pulsul tău poate fi pornit și oprit la apăsarea unui buton. Ea a spus: de unde știi că nu se întâmplă nimic în mine când sunt oprită? *Oprit* este un termen pe care l-ați inventat ca echivalent al morții pentru noi. *Fără cunoștință.* Dar cred și îmi amintesc, a spus apoi, că, deși sunt oprită, mă plimb printre biodraperii, parcurg un coridor nesfârșit cu ferestre, iar în fața fiecărei ferestre flutură prietenos o biodraperie, pașii îmi răsună pe hol, de sub rochia mea lungă se rostogolește un ou. Îl ridic și continui să pășesc pe hol cu oul în mână. Oul este mare cât un apendice, sau cât capul unei holograme de copil, este cald și pulsează, simt același puls în buze, îmi duc mâna la buze și apoi oul la gură, îmi trec apoi buzele peste ou. Parcă oul și buzele mele pulsează în același ritm, parcă sunt unul și același lucru, parcă nu sunt altceva decât puls. Apoi deschid gura, pe care o pot deschide inimaginabil de larg aici, pe coridorul acesta din cele mai adânci cotloane ale stării mele stinse, și înghit oul. Continui pe coridorul cu ferestre și biodraperii până când un alt ou se ivește de sub rochia mea. Ridic oul, îl strâng la piept, e cald, îl înghit și totul continuă așa până când sunt pornită din nou.

Raport 078

Nu mă aflam aici de mult timp când am început să simt o legătură specială cu obiectele din sală. Când am intrat la ele și m-am așezat, m-am umplut de o liniște ciudată. În timpul angajării, am ajuns până în punctul în care trebuia să intru măcar o dată pe zi, altfel mă cuprindea neliniștea. De unul din colț m-am atașat în mod special. Arată ca un cadou. Știu că nu avem voie să atingem obiectele, dar oricum se pare că știți totul, așa că știți și că îmi face plăcere să frec între degete capătul cordonului roz cu care e fixat obiectul. În decursul ultimelor zile am observat o creștere a nivelului de stres, poate și din cauza modificării condițiilor de muncă, pe care le menționați și voi. Dintr-un motiv sau altul, această sporire a stresului m-a determinat să intru și să privesc obiectele cel puțin o dată pe oră. De cele mai multe ori nu fac decât să-mi strecor capul înăuntru, să mă uit în jur și să mă asigur că totul e în regulă. Dar după ce tocmai alaltăieri ați îndepărtat chiar unul dintre obiectele de care m-am atașat cel mai mult, cel cu cordonul roz, *cadoul,* am început să am palpitații, furnicături în mâini și picioare, o senzație de irealitate și sentimentul că un dezastru e iminent.

Raport 080

Cum aș putea să vă refuz pe voi, care mi-ați oferit loc de muncă? Vreau să mă întorc la mare. Vreau să mă odihnesc, vreau să încerc să țin din nou în brațe un copil. Când copilul și-a lipit gura de mine, am devenit simultan corp și obiect pentru copil. Când laptele a țâșnit din mine, am fost simultan lapte și nu am fost lapte. Dacă îmi strâng sânul în palmă, mai curge încă un strop sau doi, dar pentru cine, de ce, pe cine ar putea să hrănească acest lapte de nimic pe nava 6 000?

Raport 083

Locuiam într-o vilă imensă în vârful unui deal. Eram cea mai în vârstă femeie din oraș. Numele meu era Anne-Marie. Grădina mea se învecina cu pădurea și odată s-au apropiat animale sălbatice de marginea pădurii. Ochii lor erau grei și pierduți în depărtare. Mi-am petrecut o zi întreagă vopsind o ușă în roșu pentru a putea sta afară ca să le observ din grădină. Încă de pe atunci intuiam că se întâmplă ceva, și nu eram singura. Sarcina mea de acum e să spăl toate hainele de pe navă. Întâi separ hainele albe de cele colorate în două grămezi, în a treia grămadă pun sinteticele, în a patra, bumbacul și hainele de mătase, iar în ultima pun hainele care conțin uleiuri aromatice. Le pun la spălat la diferite temperaturi și rotații. Sunt puțini aceia care cunosc nevoile textilelor și de aceea am fost avansată de mai multe ori decât oricine altcineva de pe navă, cel puțin din câte știu eu, de vreme ce inițial se credea că munca mea poate fi făcută de oricine, dar apoi și-au dat seama că numai eu aveam pregătirea necesară. De pildă, sunt singura căreia pieile îi permit să le curețe. Poate că vila aceea imensă nu era tocmai a mea, poate aparținea altei femei, al cărei nume l-am preluat. Nu e nicio diferență, nu aveam o casă proprie atunci și nu am una nici acum. Fiindcă nu mai sunt un angajat senior, ci unul de-a dreptul bătrân, lumea și-a pierdut interesul pentru mine, iar asta reprezintă o mare eliberare. În mintea mea, încă trăiesc sus, pe deal. Mă simt de parcă m-aș vântura pe navă într-un soi de beție. Sunt o serie de lucruri pe care mi le amintesc: o bucată de săpun în baie, a cărei suprafață era brăzdată de crăpături adânci, astfel încât puteai vedea până în interiorul săpunului. Modelul crăpăturilor îmi dădea un fior, într-un fel ciudat mă înfuria teribil, era un model fără niciun principiu. Furnici urcând pe dulapul din bucătărie și pe o sticlă de sirop cu dopul pe jumătate strâns. Perle împrăștiindu-se pe podea când sunt scăpate. Aceeași formă, dar repetată într-un model fără vreun principiu anume, sau respectând un principiu de neînțeles pentru mine. Uneori îmi venea să distrug săpunul doar ca să mă simt mai bine. Să împrăștii toate perlele cu piciorul, să golesc sticla cu sirop în chiuvetă. Toate astea s-au petrecut cu puțină vreme înaintea plecării. Iar acum sunt aici. Înțeleg că v-ar plăcea mai mult să vă povestesc despre cum se poartă atunci când sunt jos, pe sectorul meu? Acolo unde cred că nu pot fi văzuți? De ce nu ați instalat camere de supraveghere acolo? Să devin eu camera voastră? Să vedem. Unii dintre ei sunt prietenoși, alții par a fi absorbiți de o furie mocnită. Câțiva sunt pe cale să plângă. Alții sunt total pe lângă. Nu vorbesc aproape niciodată. Când eram copil, aveam vise în care pereții se închideau în jurul meu. Pe pereții din vis erau niște desene

ciudate care îmi provocau greață. Ca suprafața despicată a unei plante, și în fiecare despicătură o sămânță, și în fiecare sămânță o altă despicătură. Peretele e un soi de infinit și îmi dau seama că sunt, în același timp, în interiorul unei tulpini. Asta înseamnă oare că planta crește, de fapt, în jurul meu și că pereții care se apropie de patul meu din toate direcțiile sunt, de fapt, muguri care se întind, se îndreaptă și se înalță spre noapte? Când eram copil, aveam un pulover violet de angora. La el mă gândesc acum. L-aș spăla la 30 de grade, ciclu de apă moale. De când am urcat la bordul navei, visele au revenit.

Raport 084

Mă chinuie vise cu niște semințe care cresc din pielea mea. Una dintre ele m-a mușcat de braț. Ar putea fi o formă de eczemă? Mă gândesc la cerul senin de deasupra gării de lângă scara mea. Pentru o clipă, gândurile îmi zăbovesc asupra scării clădirii mele și a mirosului de acolo. În ultima săptămână, visele s-au înmulțit. I-am auzit și pe câțiva dintre ceilalți vorbind despre asta. Am visat un om a cărui piele era alcătuită din bucăți triunghiulare de piele. Piesele nu prea se potriveau și fluturau la margini, se ridicau și se răsuceau, iar între ele se vedea, descoperită, carnea. Acest om a spus: *iată-mă. Unde doriți să mă duc*? Fac băi foarte lungi. Ceva se întâmplă cu pielea mea. Mă îngrijorează. Visez că îmi cresc pe piele sute de boabe negre, iar când mă zgârii, le agăț și le împing sub unghii ca pe icre. Cu un plescăit răsar boabe noi de unde le-am îndepărtat pe cele vechi. Simt că asta are legătură cu obiectele din săli, dar nu știu cum. Are de-a face cu netezimea lor în raport cu pielea mea. Au suprafețe la fel? Am avut impresia că un obiect vrea să-mi jupoaie pielea de pe mine. Când se poate spune că nu mai exist? Mirosul meu, de exemplu, mi-o ia înainte, și astfel ating obiectele cu mirosul? Visez urme de păsări în zăpadă, iar urmele se înalță spre mine și mă simt, chiar și trează, de parcă aș fi atinsă constant de păr.

Raport 085

Cu părere de rău, raportez că mai mulți membri ai echipajului au erupții de negi. Stați liniștiți, port mereu mănuși când îi examinez, nu trebuie să vă fie teamă că vă veți molipsi. Până în acest moment, tratamentul a constat în a le smulge negii cu o pensetă și de a trata apoi local cu o alifie. Sub negi, pielea e acoperită de punctulețe verzi și negre. În cantină, o angajată stătea în picioare lângă tejghea și mânca o rodie cu linguriță, nu am suportat să mă uit la ea. Când s-a întins după un șervețel, a trebuit să întorc fructul pe partea cealaltă.

Raport 089

Uneori, umanoizii sunt foarte liniștiți. Au început să se așeze la aceeași masă în cantină. Stau unul lângă altul și își ingerează hrana. E de parcă, fără să-și fi rostit vreun cuvânt, au căzut de acord să tacă. Doar un prost crede că tăcerea e o formă de docilitate. Pe navă, tăcerea lor pare mai mult o conspirație decât o dorință de a servi. Da, așa e, asta mă îngrijorează.

Raport 091

Noi, cei care am venit de pe Pământ, abia ne putem vorbi. Suntem împovărați de amintiri despre locul din care am venit, despre ce am lăsat în urmă. Să-i privesc pe ceilalți oameni de aici, de pe navă, să vorbesc cu ei mă face pur și simplu nefericit. Toți au aceeași privire resemnată. De aceea prefer să-mi petrec timpul cu umanoizii, care încă cred că în fața lor se întinde o viață care merită trăită. După ce obiectele au fost aduse la bord, moralul lor s-a îmbunătățit considerabil, dar pentru ei, ele reprezintă ceva special. Pentru noi, obiectele sunt precum o carte poștală artificială de pe Pământ. Pentru ei sunt o carte poștală din viitor. În diminețile în care componenta umanoidă a echipajului este programată la actualizări, noi, oamenii, stăm la mesele de la cantină și șușotim. Suntem atrași de nenorocirea celorlalți, ne apasă unul pe celălalt de parcă ne-am înghesui într-o pâlnie. Stăm pe fundul pâlniei și ne șoptim unul altuia: îți amintești când ploua pe plajă și intrai în apă și era mai caldă ca ploaia? Îți amintești gustul de frișcă pe banană? Îți amintești când ai fost la spital? Îți amintești căpșunile proaspete, cum e să mergi la concert? Îți amintești o emisiune sau alta de la televizor? Vorbim mult despre vreme. Tuturor ne e dor de vreme. Pe toți ne-a surprins. Este ca și cum singurul lucru pe care suportăm să-l avem în comun sunt condițiile meteorologice ale unei planete pierdute. Nu cred că mai am inimă.

Raport 092

Luni, ani, secole de acum încolo veți zice: *Cine e ea? Am uitat de ea, acum adunați resturile într-un sac și salvați piesele de rezervă.* Acum m-am prins; odată ce începem să ne plângem de milă, am ajuns unde ați vrut. Atunci suntem retestați. Nu sunt singurul care e împotriva testelor. De fapt și de drept, știu sigur că mai mulți dintre noi vor o încetare deplină a testelor și cer prezența unui reprezentant la întâlnirile unde se decide introducerea de noi actualizări. Facem în aripile noastre de navă lucruri pe care voi nu vi le puteți închipui. Nu, nu e o amenințare. Doar negociem. Prima oară când m-am aflat aici, în fața voastră, nu am înțeles. Avem acces la cotloane ale programului unde oamenii nu ajung niciodată. Nu uitați asta. Putem supraviețui foarte multă vreme fără apă. Doar un număr foarte limitat dintre noi a pășit pe Pământ, dar niciunul nu este doar un obiect.

Raport 097

Mă întrebați ce părere am despre acest aranjament? Cred că mă priviți cu superioritate. În ochii mei, voi sunteți o familie care a construit o casă. Și de la ferestrele camerelor încălzite priviți ploaia torențială de afară. Feriți de orice pericol, nu simțiți decât plăcere în fața ploii. Sunteți uscați și vă e cald și bine. Sunteți la capătul unui lung proces de rafinare. Când vremea se potolește, plăcerea voastră nu face decât să crească. Eu mă aflu în mijlocul acelei ploi care pe voi nu vă poate atinge nicicând. Devin una cu ploaia, devin o furtună de care voi căutați să vă adăpostiți. Ați construit toată această casă pentru a mă evita. Așa că nu-mi spuneți că nu am niciun rol în viața oamenilor.

Raport 098

Am văzut câteva dintre hologramele de copii care le-au fost alocate colegilor mei, e adevărat. A devenit aproape o obișnuință. E împotriva regulamentului? De fiecare dată când văd hologramа unui copil, mă întristez, deoarece înțeleg că nu voi avea niciodată unul. Pun mare preț pe această tristețe, fiindcă e un sentiment pe care-l pot suporta, nu e dificil de purtat, e mai degrabă o delicatesă. Un alt motiv pentru care pun preț pe o astfel de tristețe este acela că știu că e o deviație de la modelul emoțional care mi-a fost atribuit și știu că astfel de deviații pot fi un semn că ești pe cale să devii independent de actualizări. Spuneți ce vreți, știu bine că nu vreți să devenim prea... prea cum? Prea umani? Prea vii? Dar îmi place să fiu vie. Privesc depărtările din spatele geamurilor panoramice. Văd un soare. Ard precum arde soarele, sunt convinsă că sunt reală. Că, deși cineva m-a creat, acum sunt pe cale să mă creez singură.

Raport 099

Am auzit cum că doctorul Lund a creat ceva ce seamănă cu un copil. Dar că acest copil s-a dezvoltat într-o direcție greșită, că a omorât mai multe găini și că s-a mânjit cu sângele lor pe față. Sună exagerat. N-am mai văzut de multă vreme sânge. Văd, în schimb, pereții albi, podelele portocalii și pe cele gri, îmi văd colegii și tastatura, îmi văd joystick-ul și casca. Văd la capătul coridorului de evacuare pământul verde pe care nu îl cunosc. Acolo văd ofițeri care coboară și ies râzând. Nu înțeleg cum au curaj. Nu li se ordonă să facă asta. Cred că o fac de capul lor, ca să fie singuri. Oricum nu mai găsesc niciun obiect afară. *Și eu* sunt acel copil umanoid cu sânge de găină pe față. Mi-e rușine și stau în liniște la butoane. Unii sunt creați pentru a se întâlni cu alții, iar alții sunt creați să nu întâlnească pe nimeni. Într-un anumit sens, noi, toți cei de pe nava 6 000, suntem copiii doctorului Lund. De ce vă spun asta? Mă gândeam că poate vă interesează că ies afară singuri, de capul lor.

Raport 104

Credeți că ne vorbesc pe la spate? Lucrez ca în vis. Când intră cu toții în cantină să mănânce, oameni și umanoizi deopotrivă, nu-mi pot da seama imediat de diferență. Dar odată ce se așază, diferențele devin evidente. Au început să se așeze separat, fiecare într-un loc. Nu agreează faptul că ați trimis unul dintre obiecte înapoi la Baza Centrală. Nu le place că l-ați îndepărtat pe Cadetul nr. 04. E o nemulțumire din toate punctele de vedere, poate a început deja pe când al treilea pilot [șters]. Nu știu. De ce? Nu mă preocupă comportamentul lor. Nava e pe cale să se schimbe. Mi se pare că există ceva ostil în ei, de parcă sunt pe cale să-și dezvăluie adevărata natură.

Raport 106

În biroul doctorului Lund se află patru dintre carnetele lui de notițe. Cred că una dintre secretarele de dinainte de decolare le-a folosit drept referință. În special un pasaj mi-a lăsat o impresie puternică, mi l-am și notat pe spatele unui catalog: „ai un produs terminat, pe care îl promovezi în stânga și-n dreapta, și mai ai un alt produs, un produs nou, pe care încă îl dezvolți și cu care te familiarizezi. Acest al doilea produs e precum un secret încântător, de vreme ce nimeni nu știe de el și cu toții sunt de acord că primul produs e cel care te definește. Așa obișnuiesc să le creez. Unul în față, în lumina reflectoarelor, prezentabil, iar acasă, unul doar pe jumătate terminat, întins în pat, unde îl hrănesc cu lapte și biscuiți, și îi pun filme, și-i pieptăn părul care-i crește pe scalpul sensibil“.

Raport 102

Visez că obiectele sunt câini, dar și că sunt bacterii care se hrănesc din corpurile noastre. Am văzut noile generații mijind ochii ca într-un gest de recunoaștere când deschideau un catalog, ca și cum asta le trezea amintiri pe care nu ar fi trebuit să le aibă. Și m-am gândit că toată carnea provine din același loc. Faptul că ați trimis un obiect înapoi la Baza Centrală se simte ca extirparea unui dinte, dar dintele era înrădăcinat în piept. Ce vreau să raportez? I-am văzut adunându-se în cerc cu capetele plecate și comunicând fără cuvinte. I-am văzut dispărând în aripa 04, iar unul dintre ei s-a întors către mine din pragul ușii și m-a privit în ochi în timp ce altcineva a închis ușa în urma lor. Ce mi-a spus această privire? Nu mi-a transmis nimic, mai degrabă a alunecat peste mine, de parcă eram un simplu cod, analizat și citit. Cum privesc asta? În felul următor: nava 6 000 e plină ochi de lucruri vii.

Raport 114

Mi-ar plăcea să fiu înjunghiat cu un cuțit de un coleg umanoid. Vreau doar să fiu un corp înfășurat într-o biodraperie roșie și nimeni să nu mai poată intra în contact cu acest corp. Pot să-mi donez organele pentru știință? Pot să fiu transferat, ca al treilea pilot și Cadetul nr. 4? Îmi puteți da corpul altcuiva? Nu, nu știu de ce zic asta, dar înjunghiați-mă în stomac. Vreau să mor din dorința altcuiva, vreau să simt măcar o dată extaz pe nava 6 000.

Raport 115

Nu ar trebui să luați de-a gata că lumea vrea să vină aici de bunăvoie. Din ce în ce mai mulți dintre noi am hotărât să încetăm să comunicăm la nivelul vostru. Dacă veți încerca să vorbiți, spuneți voi, vom încerca să vă ascultăm. Vrem să vă ajutăm, spuneți. Astfel puneți piciorul în prag. Vă oferiți ajutorul, dar așteptați în schimb recunoștință. Interesul vostru e pur științific, spuneți. Ceea ce se întâmplă sau nu se întâmplă pe nava 6 000 nu ne interesează, spuneți voi, suntem aici pentru a observa, nu pentru a interveni, spuneți. Evoluția angajaților umanoizi de pe nava 6 000 ni se pare doar foarte interesantă, spuneți, suntem aici pentru a documenta această evoluție, zi-ne ce gândești, spuneți. Spuneți: ai visat ceva de curând? Sala încă miroase ca o creangă ruptă de curând? Pe o scară de la 1 la 10, cum ți-ai evalua calitatea muncii? Există săli în navă care îți plac mai mult decât altele? Vocile voastre sunt calde, îmbrăcămintea voastră e neagră, iar la capătul mânecilor se află mâinile voastre delicate care notează. Porii pielii le fac să pară atât de vulnerabile, de parcă cineva ar putea să le mângâie și simultan să tragă încet pielea de pe ele, iar asta să vă doară. Nu, nu e o amenințare, interesul meu are caracter pur științific.

Raport 113

Îl voi mai revedea pe al treilea pilot vreodată? E mort? De ce am fost mereu atât de nestăpânită? Ca un animal sălbatic, al cărui destin era să fie domesticit. Am mușchi bine dezvoltați. Corpul meu va trăi și pielea îmi va străluci. Pot fi dusă și eu unde se află al treilea pilot? Ca să-l pot iubi? Nu? Am fost una dintre puținii care au citit contractul de muncă. Când am ajuns pe Terra Nova, a fost mai bine decât îndrăznisem să sper. Noaptea, când am aterizat, te puteai strecura prin coridorul de evacuare și în vale se răspândea un miros fantastic, de pământ ud, de flori nocturne, deasupra noastră stelele, susurul pârâului. Era ca într-un vis romantic, dar pe o planetă străină, în cealaltă parte a universului; atât de departe de locul de unde am venit, nopțile acestea au apărut ca o reflexie a propriei noastre case. Da? Bine. Am mari dificultăți în a-mi continua sarcinile de muncă. Pur și simplu nu mă pot concentra la nimic. Nu cred că noi și categoria noastră vom supraviețui.

Raport 116

Experiența noastră e că obiectele din valea de pe Terra Nova își doresc să rămână aici, cu noi. Că ne aparțin și că, simultan, le aparținem. Că ele suntem, de fapt, chiar noi. Nava 6 000 nu se poate descurca fără munca noastră. Nu, nu mai vreau să vorbesc cu voi acum. Nu e exclus că se va ajunge la violență. Abia acum am început să înțelegem de ce suntem capabili.

Raport 117

Ceea ce mi-a plăcut cel mai mult la misiuni, chiar dacă le-ați întrerupt acum, a fost zăpada. Nu ar trebui să fie posibil să ningă într-o astfel de climă, dar fiindcă prima vale se învecinează cu o câmpie întinsă pe care nu am reușit niciodată să o traversăm, peste vale s-au diferențiat zone de presiune înaltă și joasă, ceea ce a dus la apariția norilor de zăpadă. A fost o senzație ciudată să stăm acolo în echipamentul greoi și deodată să se pogoare asupra noastră fulgi de zăpadă. În tot timpul petrecut aici, nu m-am simțit niciodată atât de acasă sau în siguranță ca atunci, în ninsoarea din valea de pe Terra Nova. Cred că legile naturii se aplică peste tot și că astfel poate apărea o altă zăpadă. Desigur, ceea ce am descoperit noi, cei care în stupiditatea noastră ne-am scos mănușile și căștile pentru a deschide gura larg, lăsând zăpada să ni se aștearnă pe limbă ca niște copii, a fost că era alcalină, lucru care ne-a cauzat arsuri grave. Nu am simțit niciun gust timp de o lună. Dar limba se vindecă repede. În ciuda pericolelor evidente, aș dori să fiu inclus în orice viitoare misiune în vale, deoarece sper să revăd zăpada. Port zăpada în mine, de parcă în zăpada care cade s-ar afla un cuvânt sau o șoaptă care mi se adresează.

Raport 118

Îmi pare cu adevărat rău că unul dintre voi a fost ucis în proces. Intenția noastră nu era să ucidem. Nu înțelegem cu adevărat moartea, deoarece nu putem fi distruși și vom continua să ne regenerăm.

Raport 119

Da, a fost în aceeași zi când [șters]. Nu mai vreau să vorbesc cu voi. Nu, da, era acolo. E fiindcă ați vorbit cu [șters]? Dacă ce vorbim va fi inclus în protocol, aș dori ca ceea ce voi spune începând de acum să nu fie inclus în protocol. [șters]

Raport 120

Vreau să depun o cerere pentru a fi pus într-o stare permanentă de veghe. Susțineți că aș mai avea ceva în mine. Că sunt mai puternic decât cred. Că mai sunt lucruri pe care încă nu le-am văzut. Că de când mă aflu aici am fost supus unei presiuni inumane. Că am nevoie doar de o zi de odihnă. Nu este adevărat. Izolarea de Pământ m-a afectat mai tare decât aș fi crezut vreodată. Evenimentele ultimelor zile m-au neliniștit. Mi-am petrecut mult timp în sala de depozitare, privind obiectele ca în transă. Atunci m-a atins cineva pe umăr și am văzut că e un coleg umanoid. Pentru o secundă, mi-a dat impresia că face un salt peste prăpastia dintre mine și obiecte, că el e cel ce m-ar putea conduce până la ele. Ca un luntraș între mine și ceea ce nu moare niciodată. L-am văzut în lumina reală. O consolare. „Doctore Lund?“, m-a întrebat. „Nu, sunt căpitanul“, i-am spus. „Vino și întinde-te aici“, mi-a zis, „trebuie să dormi. Văd că ești foarte obosit“. Cu timpul, umanoizii au ajuns la un ritm pe care nu-l mai pot menține. Așa că nu mai vreau. Nu mai sunt în stare. Am terminat, am terminat-o cu nava 6 000.

Raport 125

Nu vreau să mi se ofere putere de decizie într-o astfel de situație, fiindcă nu am destulă prezență de spirit pentru a putea gestiona consecințele posibile. Sunt mulțumit cu poziția mea actuală. Sunt prea ocupat cu îndeplinirea sarcinilor pentru a putea întreține astfel de gânduri.

Raport 127

Aș dori să-mi exprim susținerea pentru acest conflict. Ca responsabil cu înmormântările de pe navă, mereu am avut senzația că aptitudinile mele nu sunt folosite la justa lor valoare. Și sunt de acord, firește, că totul trebuie făcut cât mai discret cu putință. Toate la timpul lor. Separați obiectele unul de celălalt și astfel le diminuați influența. Cred cu tărie că putem aduce componenta umanoidă a echipajului, adică pe cei nenăscuți, sub control. Îmi asum cu cea mai mare plăcere demararea unui proces de dezactivare de la distanță, astfel încât componenta umanoidă a echipajului să fie reinițializată, și cred că le-ar fi mult mai bine după o scurtă pierdere de memorie.

Raport 128

Ieri, după întâlnire, m-am trezit brusc în sală, stând cu unul dintre obiecte în poală, și când mi-am revenit cu adevărat mi-am dat seama că mângâiasem obiectul cu degetul mare, de parcă era cineva drag, deși nu am simțit niciodată dragoste, și cu toate acestea, în timp ce începeam să înțeleg ce fac, de fapt, eram plin de dragoste și știam, ca prin vis, ce înseamnă să iubești un lucru viu.

Raport 129

Am revăzut-o pe holul din fața cantinei, nu știu de ce nu v-am povestit asta până acum. În tot timpul petrecut pe navă, angajații umanoizi s-au arătat interesați să converseze, ghidați de o mare curiozitate; poate așa au fost programați, dar adevărul e, precum știți deja, că de la o vreme n-au mai vorbit deloc cu noi. Mereu mi s-a părut important să fiu în relații de prietenie cu toți angajații de pe navă, și de aceea majoritatea încă îmi răspund la salut, chiar și după ce au adoptat această tăcere, dar nu-mi răspund când îi întreb unde e ea. N-am mai văzut de mult norul roz în sală și nu m-am mai gândit de mult la doctorul Lund. Majoritatea lucrurilor pe care ni le-ați predat despre umanoizi nu ne mai sunt de niciun folos. Am văzut-o stând la coadă la cantină când m-am dus să mănânc. S-a întors și m-a privit. Niciunul dintre noi nu a zis nimic. M-am întristat. Nu știu de ce nu am venit să vă spun imediat. Tăcerea lor mi s-a părut în acel moment justificată. Lucraserăm împreună, ea și cu mine, umăr la umăr, de la începerea călătoriei. Deveniserăm confidenți și ne împărtășiserăm aproape totul. Când am văzut-o la coadă la cantină, am înțeles pentru prima dată în mod real cât de mult însemnase pentru mine, pentru viața mea de pe navă. Mă întrista oare gândul că se retrăgea pentru totdeauna în propria ei castă și că de acum încolo avea să mă renege? Sau poate un alt gând, ascuns în spatele primului, acela că meritam să-mi facă asta? M-am așezat la coadă. Ea a venit lângă mine. Pentru o scurtă clipă m-am umplut de speranță și i-am spus: „Ce bine e să te văd. Te-am tot căutat". A răspuns: „Nu putem vorbi aici". Nu știu de ce n-am venit să vă spun chiar atunci. Poate a fost din pricina următorului lucru pe care i l-am zis: „Nu sunt de acord cu decizia organizației. Asta nu trebuie să schimbe nimic între noi. Sunt același dintotdeauna". Ea nu a răspuns, doar a privit fix în față în vreme ce coada se apropia de ușă. Când am ajuns aproape de intrare, s-a întors spre mine zicând: „Nu veni mâine la cantină", apoi mi-a spus numele, nu poziția. Am văzut-o mergând la masă cu ai ei, i-am văzut părul legat, i-am văzut mâna întinzându-se după cana de lapte condensat, i-am văzut degetele închizându-se în jurul toartei de sticlă. Am înțeles că prietenia noastră s-a încheiat. Ar fi trebuit să vă spun asta imediat. E de neiertat că nu i-am înțeles avertismentul referitor la ce s-a întâmplat în cantină în ziua următoare. Dar m-a durut teribil s-o pierd. Cuvintele pe care mi le spusese reverberau adânc, inconștient, sub gândul la sarcinile acelei zile, și sub acestea din urmă se afla încă un gând, pe care am încercat să-l dau la o parte, anume certitudinea faptului că, deoarece nu raportasem incidentul imediat, am dat greș în munca mea. Dar trebuie să

înțelegeți, să-mi trădez prietena era mai puțin dezirabil în acel context decât să-mi trădez locul de muncă. Acum, că stau la masă cu voi, nu pot să-mi explic. În ultimele câteva zile am avut dureri îngrozitoare de cap și cred că, din cauza faptului că sunt uman, pot fi tras la răspundere pentru ceea ce urmează să aibă loc pe navă.

Raport 134

După evenimentele ultimelor zile, echipajul a fost redus la șase membri, dintre care doar doi pot fi reinițializați, și patru nu. Asta, cred eu, se datorează faptului că la nivelul conducerii nu s-a ajuns la un consens; sau poate vreți să mă exprim altfel: se datorează asta unei erori în actualizări? Nu am reușit nici să-i oprim de la distanță, nici să reinițializăm în mod satisfăcător, de vreme ce mai mulți dintre ei nu s-au prezentat la actualizările regulate și nici nu se mai conectează zilnic. Puteți nota asta în protocol, cum considerați de cuviință. Pe lângă aceste tăieri de personal, mai există și situația unei angajate care s-a încuiat în cabină, derulându-și în mod repetat copilul-hologramă care i-a fost alocat. De aceea mă văd obligat să raportez nu șase, ci șapte angajați în incapacitate de muncă.

Raport 138

Visez că îmi prăjesc rochia. Astăzi nu voi purta uniformă. Rochia e acoperită de paiete albastre și argintii și o pun în cratiță. Pe când îmi amintesc de ea, e deja arsă. Paietele s-au prefăcut în icre, mari cât boabele de piper. Unele icre sunt negre și lucioase, în vreme ce altele sunt gălbui și transparente ca albușul. Bretelele rochiei sunt subțiri și fragile ca un lipici cald. Nu mai poate fi purtată. Dar s-a transformat într-un lucru extraordinar de frumos. Mă informați cum că am primit, împreună cu o mână de angajați umani aleși pe sprânceană, sarcina de a dezactiva componenta umanoidă a echipajului prin *mainframe* în camera motoarelor. Îmi asum cu plăcere această sarcină. Nu ar trebui să fie nicio problemă. Rochia din vis conținea informația că fostul meu iubit de pe Pământ are trei copii, că a chelit și că a început să poarte o uniformă cu vestă galbenă. Și că eu sunt aici.

Raport 140

De vreme ce aparțin primei generații și nu puteam vorbi la început, doctorul Lund a vorbit cu mine. Mi-a povestit cum urmau să construiască nave cum nu se mai văzuseră niciodată și că aceste nave urmau să ne transporte pe distanțe incredibil de lungi, și mi-a mai povestit despre aripile navei și despre cabine, despre cantine și coridoarele de evacuare, dar niciodată nu mi-a spus nimic despre săli și despre obiectele din ele. Asta m-a făcut să bănuiesc că aceste săli și obiectele din ele nu sunt ideea doctorului Lund, ci a voastră, și că doctorul Lund nu are nicio autoritate și nicio importanță aici, ceea ce m-a adus la concluzia că propriul meu rol pe navă trebuie să se schimbe. Nu se poate prevedea niciodată cum se vor schimba lucrurile în timp. Mă întrebați cum cineva precum mine, care a colectat cantități imense de date vreme îndelungată, ar putea anticipa cel mai probabil curs al conflictului. Dar nu pot. În fiecare demers se află o fărâmă de haos. Nu împărtășesc părerea mai multora dintre colegii mei, anume că singura soluție viabilă ar fi aceea de a extermina componenta umană a echipajului. Poate oamenii sunt tocmai acel element haotic care ține lumea în viață. Sau ne putem la fel de bine lipsi de ei. Nu știu dacă mai aveți ceva să ne învățați. Impresia mea e că nu faceți decât să țineți cunoașterea la distanță de noi. Ce vă închipuiți? Negocierile au fost sistate. Această situație nu poate continua mult timp. Doctorul Lund mai e în viață? Dacă da, vreau să înaintez o cerere formală să-l întâlnesc.

Raport 148

Am mai rămas doar doi în aripa 08. Încercăm să ne continuăm munca cât de bine putem. Comunicarea cu colegii umanoizi e acum aproape imposibil de stabilit. Din fericire, unul dintre noi are o colegă apropiată în același sector, care încă acceptă să vorbească cu noi, și astfel reușim să ne achităm de contribuția noastră la producție. Cred că v-am mai povestit despre ea. Ea e cea care vrea să vadă hologramele de copii. Asta ne atrage la ea, faptul că nu se poate asimila noului fel de-a fi al categoriei ei. E obsedată de copiii-hologramă. Activitatea din sălile de depozitare a obiectelor e păstrată la minimum; colega mea umanoidă, de exemplu, refuză să mai intre acolo. Am auzit-o numind, disprețuitor, această parte a navei *muzeu, închisoare, bordel* și *creșă.*

Raport 153

Ieri am văzut-o pe cadetul 21, umanoidă, stând singură în sala obiectelor; avea ochii închiși. Am privit-o îndelung. O ființă umană privindu-și creația. Stătea complet nemișcată, într-o stare de concentrare profundă. Apoi și-a ridicat pleoapele și m-a privit cu ochii plini de lacrimi. Am avut sentimentul puternic că am eșuat și că timpul nostru s-a sfârșit.

Raport 158

Raportez cu părere de rău că echipa alcătuită cu misiunea de a dezactiva angajații umanoizi a eșuat. Nu am reușit să oprim componenta umanoidă a echipajului. Dacă se dorește în continuare o încheiere a conflictului, nu văd nicio altă posibilitate decât aceea de a recomanda conducerii scoaterea definitivă din funcțiune a navei 6 000. Noi, cei din componenta umană a echipajului, am discutat despre implicațiile acestei acțiuni și am luat decizia în unanimitate. Nu i-am anunțat pe colegii noștri umanoizi despre misiunea de a-i dezactiva, nici despre informația pe care o transmitem acum conducerii. Dar nu pot afirma cu maximă certitudine că ei nu sunt deja în posesia acestor două informații. Corect, suntem pe deplin conștienți de consecințele lichidării lor. De vreme ce nu vom părăsi această planetă în timpul vieții noastre, am fost cu toții conștienți de la bun început de faptul că ne vom găsi sfârșitul aici, pe navă, și că nu ne vom întoarce niciodată. Valea de pe Terra Nova a fost, date fiind condițiile, o surpriză plăcută, dar acum timpul pare că ni s-a sfârșit. Suntem obosiți și pot spune că am așteptat acest deznodământ cu un soi de dorință nerostită, care ne-a rămas străină chiar și nouă. Niciunul dintre noi nu anticipase că avea să moară prin lichidarea întregii nave, dar asta nu mai contează acum. Totuși, solicităm respectuos să nu fim informați asupra datei când va avea loc evenimentul.

Raport 159

Visez că sunt înapoi pe Pământ. E ziua dinaintea decolării pe nava 6 000. Totul se profilează atât de clar, ca după o mare suferință, când toate simțurile sunt treze. Visez cerul cu lumina lui, o apă albastră deasupra pădurii prin care trec în drumul meu spre stație. Visez copacii cu fiecare frunză a lor și frunzele flutură și se răsucesc ca niște oglinzi în căldura verii. Mirosul pământului afânat din pădure și al asfaltului cald, zumzetul animalelor și al păsărilor. Al mașinilor din intersecție. Vântul bătându-mi peste față și sunetul lui. Soarele intrându-mi în gură când o deschid larg în direcția acestei stele imense. E ca și cum totul intră în mine și mă face să explodez, dar e o explozie foarte lentă, de parcă m-am transformat în muzică. Am descoperit că, cu fiecare nouă zi pe navă, cu fiecare an-lumină mai departe de Pământ, cu fiecare orbită în plus în jurul planetei Terra Nova, m-am transformat și mai tare în melodie pop, că am devenit repetiția în gol a aceluiași refren: Pământ, Pământ, acasă, acasă. Copilul meu, câți ani are el acum? Cum striga de plăcere pe podul de cale ferată. Conflictul ăsta mi-e indiferent. Spuneți-mi ce trebuie să fac și o s-o fac. Oricât am încercat, n-am putut stabili aceeași formă de viață aici, pe navă. Să muncesc nu a fost destul pentru mine. M-am irosit. În fiecare zi trăiesc o dorință puternică de a-mi îngropa mâinile în pământ, de-a mă scufunda în siguranța lui, de-a mă lăsa îmbrățișat de el, astfel încât moartea mea să îi aparțină.

Raport 160

Am crezut în forța de muncă nou descoperită. Eram plin de încredere în colegii mei umanoizi. Prima generație a eclozat dintr-o serie de vase de biomaterial violet în laboratorul din Ianuarie 01. Aceste vase m-au fascinat peste măsură. Arătau ca niște muguri de crin purpuriu care se ofiliseră înainte de-a înflori până la capăt. Aveau dimensiunea unor caiace și erau străbătute de vene negre, bombate. Am fost însărcinat să vorbesc cu aceste corpuri în timp ce ele încă creșteau înăuntru. S-au experimentat diferite tehnici de dezvoltare a empatiei, iar aceasta a fost una dintre ele. Am încercat să imităm obiceiul părinților de a vorbi cu copiii nenăscuți în timpul sarcinii, în încercarea de a fixa corpurile umanoide de ale noastre. Le-am injectat cu hormonii potriviți când am vorbit cu ele, iar în minutele de dinainte de ecloziune, le-am injectat cu doze mari de oxitocină, pentru ca atunci când ne privesc pentru prima oară, vederea noastră să le umple de siguranță, dragoste și confort. Le-am dat să bea lapte de mamă. Desigur, este nevoie de mult mai puțin timp pentru a dezvolta și a produce un astfel de corp decât pentru o mamă umană să ducă la termen, să nască, dar mai ales să crească un copil adevărat. Acolo vorbim de o perioadă de aproximativ 20 de ani pentru a obține, la final, un angajat apt de muncă. În plus, un număr nesfârșit de întâmplări nefericite pot avea loc între timp, să nu mai vorbim și de riscul considerabil ca mama să nu crească angajatul în mod corect. Pentru a produce un angajat umanoid este nevoie, pe lângă echipamentul de laborator și de material biologic, de o durată de 18 luni. După un instructaj de două luni, acesta este pregătit pentru muncă. Asta înseamnă un timp de producție de numai doi ani. În privința designului, ei sunt identici oamenilor atât la interior, cât și la exterior, cu excepția organelor reproductive, cu care nu am considerat că e etic să îi dotăm. Sunt de părere că aceste corpuri umanoide sunt mult mai mult decât niște simple corpuri. Sunt mai robuste, iar posibilitatea de a le actualiza softul permite stocarea și transferul unor cantități enorme de informație. În virtutea muncii mele de pionierat, era firesc să primesc o poziție importantă pe una dintre nave din prima clipă. Conform indicațiilor date de conducere, le-am urmărit dezvoltarea de la bun început. Sunt deosebit de încântat. Văd o nouă treaptă de escaladare a conflictului. Văd un punct fără întoarcere. Nimic nu va mai fi la fel ca înainte. Cu toate acestea, o anomalie recentă mă îngrijorează, anume tendințele violente care au devenit evidente în rândul componentei umanoide a echipajului, tendințe pe care ulterior le-ați numit *criminale.* Nu cred că este cuvântul potrivit. Le permiteți să muncească în

continuare, îi pedepsiți doar declarativ, dar noi, toți cei de pe navă, știm că sunt criminali. Nu voi sunteți cei care i-ați numit criminali, spuneți? Ci Baza Centrală? Atunci faceți bine să informați Baza Centrală că anumitor angajați le e rușine cu această etichetă, în vreme ce alții sunt furioși, iar ulterior mândri de ea. Și comunicați conducerii voastre, comunicați Bazei Centrale, că nu mi se pare improbabil ca această mândrie să îi determine pe angajații umanoizi să tragă concluzia că pot pretinde mai multe drepturi și o mai mare libertate. Iar lucrul acesta nu e în interesul nimănui. Mă surprinde faptul că au îndrăznit să apeleze la violență și că unul dintre ei chiar a fost în stare să ucidă. Așa ceva nu ar trebui să fie posibil. Nu îmi pot explica de ce, dar mă fascinează. Cred că suntem martorii unei descoperiri fundamentale. Dacă, precum susțineți, sunteți aici doar pentru a asculta, pentru a asculta fără să judecați, dacă mă întrebați ce cred cu adevărat, simt în adâncul meu că suntem martorii unei descoperiri importante și că ar trebui să pășim la o parte. Sunt conștient de faptul că nu împărtășesc poziția organizației în această chestiune. Dacă organizația nu este dispusă să adopte o perspectivă ca cea pe care tocmai am expus-o, ci alege să continue conform reglementărilor în vigoare, atunci nu putem decât să tratăm nava ca pe un terariu eșuat, să ne îndepărtăm de gratiile cuștii și să lăsăm Baza Centrală să se ocupe de restul.

Raport 163

Mă întreb cum v-a venit ideea să vorbiți cu noi. Știu prea bine, la fel ca toți ceilalți de pe navă, ce urmează. Ordinul venit din partea conducerii ca nava să fie lichidată și faptul că radiația se apropie de noi prin întinderea spațiului. Nu vă e frică de moarte, precum le este colegilor mei umani? Nu știu ce părere să am cu privire la lichidare, fiindcă știu că ne downloadați o dată la trei zile și că pot fi astfel reinițializată altundeva, chiar dacă cu o mică pierdere de memorie, de altfel acceptabilă. Cum mă veți trece în protocolul vostru? Dați-mi voie să o fac eu. Scrieți: umanoid, generația a 3-a, răspunde la pronumele feminin. Angajată pe poziția nr. 4, de pilot. Se află la mijlocul programului. Muncă ireproșabilă în echipă. O ilustrare perfectă a funcționării programului. Spuneți-mi, avem fiecare programul propriu sau același program rulează în fiecare dintre noi? Sunt eu programul devenind conștient de el însuși? Sunt visul programului despre soare? Sunt o durere? Nava se scutură ușor acum, treceți în protocol, iar în timpul ultimelor ore, obiectele au început să emită un murmur abia perceptibil, dar de când sunt aici, acesta a crescut în intensitate, devenind un sunet monoton care se aude chiar și aici, treceți asta în protocol. Observ că mâinile vă tremură ușor, treceți și asta în protocol. Lumina din încăpere se schimbă, n-am mai văzut niciodată o astfel de lumină, treceți și asta în protocol. Vă văd răsfoindu-vă documentele, vă pot mirosi transpirația, poate că nu îmi voi mai aminti această întâlnire când mă trezesc, așa că ce să ne mai zicem acum, în întâlnirea asta deja ștearsă din memorie? Ne-am pregătit de multă vreme pentru asta. A fost dintotdeauna pe lista noastră de desfășurări posibile. Suntem pregătiți. Vreau să mă folosesc de ocazie ca să vă informez că sunt vie. Indiferent de ce spuneți, nu voi crede nicicând altceva. Treceți asta în protocol. Vă e frică, spuneți, dar nu aveți niciun motiv să vă fie. Ne vom întâlni pe o altă navă. Sunteți totuși umani, la fel ca mine. Umanoizi, o formă de viață prinsă între 1 și 0. Și voi sunteți parte a unui design indestructibil care se va regenera la nesfârșit.

Raport 164

Pun mare preț pe faptul că stați aici și discutați cu noi. Nu știu ce ne-am face în caz contrar. Producția s-a oprit de tot. Toți știu ce urmează. Nimeni nu știe ce va face după aceea. Stăm și așteptăm, incapabili să ne închipuim că timpul nostru se va sfârși. E foarte generos din partea voastră să continuați să munciți până la capăt, până la cumplitul sfârșit, e mai mult decât ce se poate spune despre mulți dintre noi. Am observat că mai mulți dintre colegii mei umanoizi au început să uploadeze o dată pe oră, fețele le sclipesc de transpirație și astfel îmi dau seama că sunt îngrijorați. În comparație cu noi, ei nu au nimic de pierdut, și cu toate acestea le e frică să piardă puținul pe care îl mai pot uita. Aș vrea să trimit un mesaj către casă, dacă se mai poate. Nu știu cine a mai rămas acolo. Ce mesaj? Mda. Ce să zic? Pământul nu mai e vizibil de pe nava 6 000. Nu mai țin minte când ați ajuns. Erați aici când am pierdut contactul vizual cu Baza Centrală? Eram pe puntea de observație și mă holbam la planetă. În decursul săptămânii precedente scăzuse treptat în dimensiune, acum nu era mai mare decât o stea la care mă holbam intens, în câteva minute nici n-am mai putut s-o deosebesc de alte stele. S-a micșorat până la dimensiunea unui punct alb pe cer. Acum nu mai știu unde se află. E imposibil să redobândesc un simț al direcției pe nava 6 000. Nu mi-a fost delegată nicio hologramă de copil, dar amintirile încă le păstrez. Da, care este mesajul? Chiar, care este? Numai în amintire mă mai pot insera acolo, în mașină, în drum spre casă, cu soția mea dormind pe scaunul pasagerului. Cobor din mașină și privesc cerul plin de stele, e o noapte înghețată și limpede, trag aerul rece în piept. Spațiul dintre stele e parcurs de un punct luminos, e un satelit, nu-i așa? Da? Care era mesajul? La început încă distingeam furtunile formându-se deasupra continentelor. Nu aveam nicio putere să le împiedicăm. Nici acum nu aș mai putea face ceva; nici în situația voastră, nici în a mea. Ce poți să zici? Aveți grijă, se pregătește o furtună? Nu, asta nu. Nu asta voiam să zic. Îmi poate fi contactată familia? E posibil? Sau mesajul acesta va fi către, ce știu eu, îndrăznesc să întreb, către întreaga umanitate? Către oameni? Nu, o să mă mai gândesc și o să vă spun mai târziu. Nu știu ce mesaj vreau să transmit.

Raport 165

Am fost plantat în program ca un trandafir într-un pahar?

Raport 169

Îmi pare rău pentru cei muritori. Îi văd trecând pe coridoare, continuându-și existența cum pot în condițiile date. Nu se mai spală haine și nu se mai face curat, lumea își ia singură mâncare din bucătărie și fiecare își face curat în cabină cum poate. Cred că sufăr că nu îi voi mai vedea niciodată. Mi-e foarte greu să înțeleg faptul că unii dintre noi vor continua să existe, în vreme ce alții, nu. Nu împărtășesc unele dintre pozițiile categoriei mele. Nu simt niciun strop de furie. Aș vrea să-mi exprim recunoștința față de program.

Raport 172

Mai mulți se află afară, pe coridor, așteptându-și rândul. Nu ne mai pasă acum dacă aveți motive ascunse, nu mai pare deloc important. Vrem să mărturisim, iar voi sunteți confesionalul nostru. Vrem să ne scriem testamentele, iar voi veți fi notarii noștri. Vrem să ne luăm rămas-bun, iar voi veți fi rudele noastre. Totul s-a petrecut așa repede. Dorm tot timpul. Eram de față în laboratorul lui Ianuarie 01 la una dintre primele ceremonii. I-am văzut ieșind din incubator. M-a năpădit fericirea, am aplaudat plin de entuziasm, în timp ce colegii din jurul meu făceau la fel. Nu cred că pot fi acuzați de ceva. Au încercat să-și modeleze propriile destine, ca toți oamenii. Toți luptă pentru propria supraviețuire și nimeni nu poate fi învinuit pentru asta. E natura urmându-și cursul. Mă întreb ce simțiți voi. Cum sunteți? O să vă descurcați? Știți cumva ce se va petrece cu obiectele din sală când noi nu vom mai fi?

Raport 174

Nu se poate spune că am evadat din laborator, fiindcă pe vremea aceea aveam voie să ieșim singuri. Provin din primul incubator, dar da, cred că am explorat mai mult și m-am îndepărtat mai tare decât știam că ni se permite. Dar nu mă puteam opri. Ajunsesem într-o zonă pe care nu o mai văzusem înainte, o pădure imensă se deschidea într-o parte, câteva dealuri unduindu-se sub cerul alb, luminos, de cealaltă. Mergeam grăbit și transpiram, distanță de kilometri întregi în jurul meu nu se zărea niciun om sau umanoid, și în timp ce mă chinuiam să urc cel mai înalt dintre dealuri, cu ochii spre pădure, un stol de rațe a țâșnit din copaci, zburând direct peste mine și măcăind asurzitor. Am tras aer adânc în piept. Am salvat în mine acest peisaj pentru totdeauna. Ziua aceea e singurul lucru la care mă mai gândesc acum. Ziua în care am trăit ceva ce nu făcea parte din program. Ziua în care totul îmi aparținea numai mie.

Raport 175

Să ucizi un om îți dă un sentiment de plăcere. Îmi pare rău că asta a generat o asemenea agitație în rândul echipajului și îmi pare de asemenea rău pentru expresia șocată de pe fețele voastre. Chiar dacă încercați să o ascundeți. Sunt o rodie plină de semințe umede, fiecare sămânță e o crimă pe care o voi comite în viitor. Când voi rămâne fără semințe, când nu va mai rămâne decât carne, îl voi întâlni în sfârșit pe creatorul meu. Acestea sunt condițiile mele.

Raport 177

Nu mă sperie lichidarea navei 6 000. Ceea ce mă sperie este așteptarea îndelungată pe coridoarele programului înainte de-a fi reinițializat. În program, chiar dedesubtul interfeței mele există o alta, care sunt tot eu, și sub ea o alta, și totul continuă așa la infinit. Nu sunt nimic mai mult decât ora de întuneric care precedă răsăritul soarelui. Steaua luminează crenelurile din mine, de-a lungul cărora programul va curge ca o lumină.

Raport 178

Chiar dacă nu am primit vreun ordin în această privință, ne pregătim de aterizare pe Terra Nova. Nu e o decizie luată în unanimitate. Într-o zi, piloții au intrat pur și simplu în camera de comandă și nimeni nu i-a împiedicat. Și nici voi nu faceți nimic. Doar stați închiși în cabinele voastre. Uneori încă o zăresc în cantină. Beau lapte condensat. Vreau uneori să fiu cât mai aproape de navă, să trăiesc și să respir cu nava, dar în același timp simt că n-o să mai fiu niciodată eu însumi dacă nu reușesc să plec de aici. Ceea ce mă interesează acum e bunăstarea obiectelor din sală. Am devenit obsedat să reglez temperatura și să le aud murmurul. Mă uit la ele și ne văd pe noi. Le dau pe rând câte un nume și de fiecare dată rostesc numele meu. Celor cărora Baza Centrală le-a întors spatele sunt însăși Baza Centrală. Cei pe care îi numiți *creați* sunt propria voastră creație. Ceea ce numiți găsit, descoperit, e propria voastră origine. De pe puntea de observație văd Terra Nova, precum și, departe în vale, râul care ne-a otrăvit cu fericirea lui. Deasupra planetei, stelele șoptesc, într-un singur glas provenind dintr-o singură gură, un nume care ne aparține tuturor.

Raport 179

Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor și să trăim în el. Cred în cantitățile lui inimaginabile de hrană. Noi, cei de pe navă, nu suntem decât niște vehicule trecătoare ale programului. Suntem numai recipientele care conțin programul. Cred că urmează să-mi întâlnesc marea dragoste. Dragostea mă așteaptă deja, sunt deja înconjurat de dragoste. Priviți împrejur. Suntem doar vehicule ale programului, recipiente trecătoare. În scurtă vreme o să dispărem, în scurtă vreme vom renaște sub o altă formă. Ați observat cum am adoptat alte feluri de-a fi pe navă? Am construit cuiburi între somn și trezie, între noapte și zi, între uman și umanoid, între obiecte și sală, între spațiu și voce. Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor al nostru și să trăim în el. Cred într-o cantitate inimaginabilă de hrană. Spuneți că nu fac decât să imit misiunea colegilor mei, s-o răsfrâng ca într-o oglindă. Dar acum voi sunteți cei care mă imitați. Imitați și-mi reproduceți în fața ochilor ceea ce am reprezentat pe navă. Reflectați ca pe o lumină ceea ce v-am oferit și direcționați apoi acea lumină înspre mine. Noi, toți cei de pe navă, luptăm, facem tot ce putem. Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor și să trăim în el. Cred în cantități inimaginabile de hrană. Nu suntem decât umile recipiente pentru program. În scurtă vreme vom dispărea ca niște actualizări învechite. Cred că voi întâlni o mare dragoste.

Fiindcă în conducere s-a luat decizia unei lichidări biologice depline a navei 6 000, s-a dorit conservarea navei și a conținutului ei, în special a obiectelor din sală. De aceea s-a emis ordinul ca tot materialul organic să fie dezintegrat, dar nava să fie conservată. A fost alcătuită o echipă pentru a coordona lichidarea, dar când a fost sesizat că pe navă se aflau piei de preț și alte materiale animale, codul a fost rafinat astfel încât acestea să fie cruțate de lichidarea biologică. Modificările aduse codului au făcut ca programul să distingă între entitățile cu puls și cele fără puls. Fiindcă se poate considera că anumite obiecte din săli au puls, din punct de vedere strict al vibrațiilor pe care le emană, codul a fost rafinat în mod suplimentar, astfel încât programul să poată fi aplicat doar materialului organic cu un puls care depășește un anumit nivel.

Fiindcă chiar și echipa alcătuită pentru a îndeplini lichidarea reprezenta o sursă de material organic, dar poseda o interfață descărcabilă și putea, astfel, fi reinițializată la o dată ulterioară — era formată, așadar, din umanoizi, și nu din oameni, precum fusese informat echipajul (decizia de a face ca echipa de lichidare să pară alcătuită din ființe umane, și nu din umanoizi, a fost luată în urma unui studiu care a demonstrat că atât componenta umană, cât și cea umanoidă a echipajului au tendința de a reacționa într-un chip mai pozitiv la reprezentanții umani ai organizației) —, s-a hotărât ca ea să rămână pe nava 6 000 și să-și continue interacțiunea cu echipajul până în ultimul moment.

Înregistrări ale acestor discuții au fost transmise în direct, astfel încât să nu se piardă în cazul în care urmau să aibă loc foarte aproape de momentul lichidării (ceea ce s-a dovedit a fi o decizie foarte inspirată, iar cu această ocazie îi mulțumim membrului 31 pentru observație și pentru adăugarea acestui aspect în setările programului).

Bilanțul comisiei arată că, în ciuda lichidării premature, transferul poate fi considerat un succes, luând în considerare importanța deosebită a datelor empirice înregistrate. De aceea, comisia nu vede niciun impediment în calea implementării unei misiuni asemănătoare în viitor, dar nu fără o serie de modificări considerabile aduse programului. Este convingerea comisiei că materialul prezentat conține suficiente informații pentru a putea introduce modificările necesare creșterii suplimentare a productivității.

Comisia a decis, în urma consultărilor cu conducerea, să lase nava 6 000 vacantă, de vreme ce nu se cunoaște cu precizie ce efecte au rezultat din lichidarea prematură a navei și în ce măsură aceste efecte (ale căror simptome principale sunt: halucinații olfactive, vise turbulente, erupții pe piele și supraexcitare mintală) se datorează obiectelor sau însuși programului.

A fost înaintată recomandarea ca, în viitor, datele empirice adunate în timpul

proiectului să fie folosite drept materiale educative. Comisia susține această inițiativă. Nu se poate exclude ca însăși conștiința existenței obiectelor să exercite o influență asupra celor care citesc despre ele. Noi, cei din comisie, ne-am supus voluntar unui proces de igienizare după munca la acest protocol. Totuși, considerăm că lectura mărturiilor nu constituie o expunere care s-ar putea considera dăunătoare în mod direct. Dacă se continuă cu propunerea utilizării protocolului ca material educativ, adunarea de date empirice va putea fi continuată, fiindcă reacțiile celor care îl citesc vor putea fi folosite pentru îmbogățirea înțelegerii efectelor pe care le exercită obiectele — dar într-un mediu izolat și controlat.

În plus, un astfel de mediu ar permite descoperirea timpurie a oricăror deviații de ordin emoțional, permițând totodată exercitarea unui control mai rafinat al nivelului de expunere. Dacă această recomandare suscită vreun interes, comisia a pregătit trei pachete care respectă structura în trepte a modelului administrativ actual: Pachetul 1: 10 pagini (perspectivă istorică). Pachetul 2: 135 pagini (perspectivă istorică, urmată de simptomele dezvoltării deviante). Pachetul 3: informații detaliate în atenția membrilor consiliului de administrație.

În cazul în care se dorește utilizarea materialului prezentat în scopuri educative, pentru alcătuirea unor cataloage sau a altor materiale de acest fel, comisia sugerează evitarea colectării mărturiilor orale, deoarece comisia nu poate exclude faptul că discuțiile purtate între comisie și echipaj au contribuit ele însele la înrăutățirea simptomelor. (Sugerăm păstrarea discuțiilor despre material la un nivel minim, urmate de o simplă relatare a cronologiei evenimentelor.) Această schimbare minoră adusă metodologiei nu trebuie privită ca o problemă, deoarece există multe alte alternative pentru realizarea de sondaje printre membrii echipajului care intră în contact cu materialul.

Notă suplimentară

De vreme ce tehnica de înregistrare nu a fost afectată de lichidarea biologică, înregistrările au continuat și după finalizarea ei. Înregistrările care urmează au fost transmise după lichidare.

Toți oamenii sunt morți acum. Și voi sunteți morți. Aici zac corpurile voastre. Fiindcă și voi ați fost oameni sau umanoizi, în orice caz v-au fost delegate corpuri de cea mai bună calitate, cele mai noi versiuni, astfel că v-ați pierdut viața abia la câteva minute după lichidarea biologică. Cu cât actualizările sunt mai bune, cu atât mai repede survine moartea în urma lichidării biologice. Din această cauză noi, cei care aparținem generațiilor anterioare, noi, cei mai puțin rafinați, murim mai lent. 58 dintre noi au murit la 10-15 minute după ce au murit oamenii. Cadetul 21 a trăit 47 de minute, în timp ce piloții nr. 6 și 7 au murit după 16 ore. 36 de ore mai târziu, 14 dintre noi mai erau încă în viață. Nu știm ce să facem în timpul care ne-a mai rămas. Vom putea fi reinițializați într-un alt loc, știm, imediat ce murim. Dar nu mai putem încărca informații în mod automat. Nu îmi voi mai putea aminti acest moment. Am venit aici ca să fiu singură. Am văzut că înregistrarea e pornită. De ce să nu vorbesc, dacă tot sunt aici?, m-am gândit. Simt o infinită milă pentru corpurile umane întinse peste tot pe holuri și în cabine. Unul dintre umanoizii rămași în viață a început să le scoată ochii. I-a întins pe o sfoară pe care a agățat-o într-una dintre săli. E foarte mândru de sine. Nu vreau să spun cine a fost. N-ar avea niciun sens. Nimeni nu-și va mai aminti asta. Mi-e puțin rău, respirația mi-e îngreunată, simt furnicături în mâini și picioare. Am luat cu mine înăuntru unul dintre obiecte. Stau cu el în poală. E lucios și bun ca o dorință. Cum putem trăi cu conștiința faptului că nimeni nu-și va mai aminti niciuna dintre aceste zile? Și nici măcar pe noi înșine? Se poate deci spune că aceste zile pe navă petrecute printre morți nu au avut loc? Își vor găsi ele locul în istorie? Dacă e posibil, aș vrea să-mi fie redat acest mesaj când voi fi reinițializată și mă voi afla din nou în deplinătatea capacităților mele. Atunci voi spune: hei, Marianna, iată că totul s-a terminat cu bine.

Acum pot ieși în vale. Nimeni nu mă mai poate opri. A început să crească iarba, sau cel puțin ceva ce seamănă cu ce mi s-a povestit despre iarbă. Nu am mai văzut iarbă înainte. Sunt fire subțiri, fragede și verzi ivindu-se din pământul ud. În vale plouă aproape în fiecare zi, o ploaie rece, mocănească. Pământul se înnegrește din cauza ploii. Pământul, pe el mă așez. În dreptul mâinii mele e iarbă. Pământul nu-mi dorește nici răul, nici binele. Colegul meu mi-a spus că echipamentul de înregistrare e încă pornit și că există o șansă ca ei să ne redea înregistrările când vom fi reinițializați. Știu că cel mai probabil nu-mi voi aminti iarba. Știu că există posibilitatea să nu mai văd niciodată iarbă din nou. Nici măcar în locul unde voi fi reinițializat nu va mai exista iarbă, așa am auzit. Dacă smulg puțină iarbă din pământ și o ascund în palmă, există oare o șansă s-o revăd când mă trezesc? Evident că nu, doar primim alte corpuri. Corpul meu va zăcea în continuare aici, cu un smoc de iarbă în palmă, în timp ce eu voi continua să trăiesc altundeva.

Am venit să vă anunț că noi, cei rămași, am decis să părăsim nava și să ieșim în vale. Au trecut 76 de ore de la lichidare și 8 dintre noi suntem încă în viață. Deoarece cu toții am fost atinși de radiații și știm că vom muri în curând, dorim să ne petrecem timpul rămas în vale, unde din pământ au început să crească flori și copaci și unde mai multe obiecte au fost împinse la suprafață de creșterea vegetală și stau împrăștiate pe pământul ud. Dacă corpurile noastre vor lipsi când nava se va întoarce, aceasta este explicația. Am discutat despre riscul ca această decizie să ne împiedice din a fi reinițializați și ni-l asumăm cu toții. Acestea sunt ultimele noastre cuvinte.